

Innhold

s. 4	1	Styrets beretning
s. 6	2	Introduksjon til virksomheten og hovedtall Organisering Viktige hendelser 2018
s. 12	3	Årets aktiviteter og resultater Overordnede sektormål Utdanning Kunst og vitenskap Kommunikasjon og formidling Organisasjon og drift
s. 30	4	Styring og kontroll av virksomheten Likestilling og mangfold
s. 34	5	Vurdering av framtidsutsikter Prioriterte tiltak 2019 Utviklingsavtalen Budsjett 2019
s. 42	6	Årsregnskap 2018 Ledelseskommentarer Tabeller Noter

1 Styrets beretning

Årsrapporten for 2018 bærer preg av evaluering og planlegging. Den viser bredden og omfanget av dagens aktivitet og gir et innblikk i pågående strategiske prosesser. Årsrapporten tegner et bilde av en institusjon som trekker pusten, og gjør seg klar for framtiden.

Tre prosesser har satt aller størst preg på året: Utvikling av nye ambisjoner for NMHs strategiske plan (I Samspill – strategi 2025), gjennomføring av arbeidsmiljøundersøkelsen ARK og inngåelse av en utviklingsavtale mellom NMH og Kunnskapsdepartementet. Diskusjoner om campusutvikling, forskningsstrategi og internasjonalisering har også spilt en sentral rolle, likeså revisjon av studieportefølje og utvikling av nye studietilbud. På hver sin måte har disse prosessene bidratt til å samle institusjonen gjennom fruktbare samtaler om verdier, veivalg og nødvendige prioriteringer.

Resultater og mål. På utdanningsområdet har året vært preget av stor internasjonal aktivitet. Deltakelse på kunnskapsministerens offisielle delegasjonsreiser har styrket kontakten med sentrale musikkutdanninger i Kina og Sør-Afrika, med nye partnerskapsavtaler i Shanghai og Cape Town som foreløpige resultater. NMH har også stått sentralt i etableringen av et felleseuropeisk masterprogram i kammermusikk i samarbeid med European Chamber Music Academy (ECMA).

Gjennom CEMPE har NMH bidratt til å etablere *Platform for Learning and Teaching in Music Performance Education* (LATIMPE) i samarbeid med Association of European Conservatoires (AEC). Prosjektet skal bidra til å utvide CEMPEs internasjonale nedslagsfelt gjennom å koble sammen utdanningsfaglige praksismiljøer i et større nettverk koordinert av NMH.

Gjennom opprettelsen av et eget ph.d.-program i kunstnerisk utviklingsarbeid har NMH tatt et viktig skritt i retning av å styrke høgskolens forskningsprofil og sidestille våre to sentrale kunnskapsområder. Det nasjonale, tverrkunstneriske perspektivet, som lå til grunn for det tidligere Stipendiatprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid, er ivaretatt gjennom en ny nasjonal forskerskole i samarbeid med Kunsthøgskolen i Oslo, UiB og NTNU.

Det er gledelig å konstatere at innsatsen for å øke andelen eksternt finansierte forskningsprosjekter gir resultater. Prosjektet *HOMESIDE*, i regi av Senter for forskning i musikk og helse (CREMAH), er tildelt finansiering gjennom *EU Joint Programme – Neurodegenerative Disease Research* (JPND) og prosjektet *Extended Composition* er tildelt midler fra Programmet for kunstnerisk utviklingsarbeid. Økning av antall og kvalitet på søknader til Norges forskningsråd gir grunn til å se realistisk på ambisjonen om økt eksternt forskningsfinansiering innen 2022.

Andre viktige resultater av FoU-virksomheten er vertskapet for Performance Studies Network Conference 2018, markeringen av 40 år med musikkterapiutdanning samt lansering av VIS, et nordisk fagfelleverdurdert tidsskrift for kunstnerisk utviklingsarbeid.

Økonomisk resultat. Årsregnskapet viser tilfredsstillende økonomisk styring. Det er også i 2018 balanse mellom drift og grunnfinansiering. Det planlagte underskuddet er resultat av strategiske investeringer som viser at høgskolen har redusert størrelsen på avsatte midler uten å opparbeide seg langsiktig effekt for driftsresultatet. Det er også utarbeidet en plan for å disponere gjenværende avsetninger til strategiske satsinger som stipendiatstillinger og leie av eksterne lokaler.

Utviklingsavtale 2019–2022. Utarbeidelse av en utviklingsavtale mellom NMH og Kunnskapsdepartementet har vært et sentralt tema gjennom året. Avtalen knytter an mot sentrale elementer i høgskolens strategiske plan for perioden 2015–2025 og er bygget opp rundt fire temaer:

1. Nasjonale utdanningsbehov og utvikling av studieporteføljen
2. Kunst og vitenskap
3. Undervisningskompetanse
4. Campusutvikling

Målet for det første temaet er at *NMHs studieportefølje skal være relevant og tilpasset samfunnsbehovene og et musikkliv i endring*. Målet legger også til grunn at *NMH skal bidra til koordinering og samordning av det nasjonale musikk- og kunstutdanningstilbudet*.

Tiltakene under dette temaet spenner fra å gjennomføre en utredning av samfunnets behov for høyere musikk-utdanning og forventede omstillingsbehov innen musikkfeltet, til å inngå bilaterale avtaler om samarbeid og arbeidsdeling med minst tre norske utdanningsinstitusjoner. Tiltakslisten omfatter også utarbeidelse og implementering av en handlingsplan for digitalisering av undervisningen, samt ambisjon om økt volum på etter- og videreutdanning samt antall utreisende utvekslingsstudenter.

Temaet Kunst og vitenskap har som mål at *NMH skal styrke kvaliteten i institusjonens FoU-virksomhet, med særlig vekt på å utvikle evnen til å kunne konkurrere om ekstern FoU-finansiering.* Målet støtter opp om ambisjonen om å styrke kunstnerisk utviklingsarbeid og vitenskapelig forskning som likeverdige kunnskapsformer og bærebjelker i høgskolens faglige profil.

Delmålene konkretiserer ambisjonen om økt ekstern finansiering gjennom etablering av minst fire større FoU-prosjekter, og beskriver hvordan NMH vil arbeide for å styrke forståelsen av begrepet «kunstnerisk utviklingsarbeid» institusjonelt, nasjonalt og internasjonalt.

Avtalens tredje tema handler om at *NMH skal fastholde og videreutvikle posisjonen som senter for fremragende utdanning* gjennom å utvikle og igangsette et

prosjektbasert program for høgskolepedagogisk videreutdanning knyttet til merittering av pedagogisk kompetanse. Høgskolen skal også utvikle og iverksette en plan for å øke ansattes kompetanse i bruk av digitale læringsformer, samt videreutvikle CEMPE og legge til rette for at resultater av senterets arbeid implementeres i ordinær virksomhet.

Utviklingsavtalens siste tema handler om at *NMH skal finne løsninger for å ivareta økte arealbehov som følge av aktivitetsøkning og nye arbeidsformer.* Målet er en erkjennelse av at høgskolens arealbehov, som følge av økninger i studenttall og eksternfinansiert virksomhet, ikke lenger er tilfredsstillende dekket i dagens lokaler. Det er nødvendig å få på plass midlertidige arealløsninger i påvente av mer langsiktige tiltak som både sikrer dagens behov og tar høyde for framtidig vekst.

Avtalen har en varighet på fire år (2019–2022) og danner et naturlig utgangspunkt for økonomiske og strategiske prioriteringer i denne perioden. Målene vil bli innarbeidet i rulleringen av høgskolens strategiske plan og fulgt opp gjennom årlige tiltaksplaner.

Det er styrets oppfatning at NMH er godt rustet til å oppnå målene i utviklingsavtalen, og til å ivareta samfunnsoppdraget i godt samspill med omverdenen.

Peter Tornquist
Rektor/styreleder

Stein Olav Henrichsen

Cecilie Ohm

Kaarlo Hildén

Paula Crabtree

Anne Katrine Bergby

Håkon Kvidal

Åse Karin Hjelen

Jon Helge Sætre

Anna Rødevand

Simen Aleksander Olsen Hagen

2 Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Samfunnsoppdrag. Vi skal tilby høyere utdanning i musikk basert på det fremste innen forskning og erfaringskunnskap, utføre forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid på høyt internasjonalt nivå, og formidle resultatene av vår virksomhet til allmennheten.

Dette handler om å ivareta og fornye kulturarven. Det handler om å gi talenter en bred kompetanse av utøvende, skapende og pedagogiske ferdigheter. Våre utdanninger skal gi et solid fundament å bygge en profesjonell musikkkarriere på. De skal gi studentene muligheter for å ta relevante valg senere i livet.

Norges musikkhøgskole (NMH) er en vitenskapelig høgskole med Norges største fagmiljø innen musikk.

Hva vi gjør. Vi utdanner instrumentalister, sangere, kirkemusikere, dirigenter, komponister, musikkteknologer, pianostemmere, musikkpedagoger og musikkterapeuter.

750 studenter og om lag 350 ansatte arbeider i en stor sjangerbredde, som særlig omfatter klassisk, samtidsmusikk, jazz og folkemusikk.

På NMH kan studentene ta bachelor, master og doktorgrad i musikk – både utøvende og teoretiske emner. I tillegg tilbyr vi ettårsemner og videreutdanning fra 15 til 60 studiepoeng for dem som trenger faglig påfyll.

NMH har flotte konsertsaler, lydstudioer, Norges største musikkfaglige bibliotek og Oslos største samling av historiske instrumenter. Lokalene er blant Europas mest moderne for musikkutdanning. Med velutstyrte spesialrom for undervisning, musikkforskning, kreativitet og musikkutfoldelse gis studenter og ansatte optimale ressurser. NMH er en av landets største konsertarrangører, og holder til på Majorstua i Oslo.

Departementstilhørighet. NMH er underlagt KD som en selvstendig vitenskapelig høgskole.

Antall registrerte studenter	2014	2015	2016	2017	2018
Studenter totalt	689	701	764	747	841
Bachelor og videreutdanning	515	482	536	521	579
Master	174	219	228	226	262
Aktive stipendiater	43	30	39	30	32

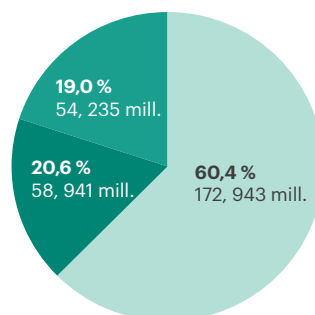
Antall årsverk	2014	2015	2016	2017	2018
Totalt	191,85	195,15	200,98	196,76	211,62
Antall menn	113,50	113,20	113,30	114,10	119,56
Antall kvinner	78,30	81,90	87,70	82,70	92,06
Kvinneandel	40,8 %	42,0 %	43,6 %	42,0 %	43,5 %

Antall arrangementer	2014	2015	2016	2017	2018
Antall offentlige konserter i regi av NMH	269	266	270	258	241

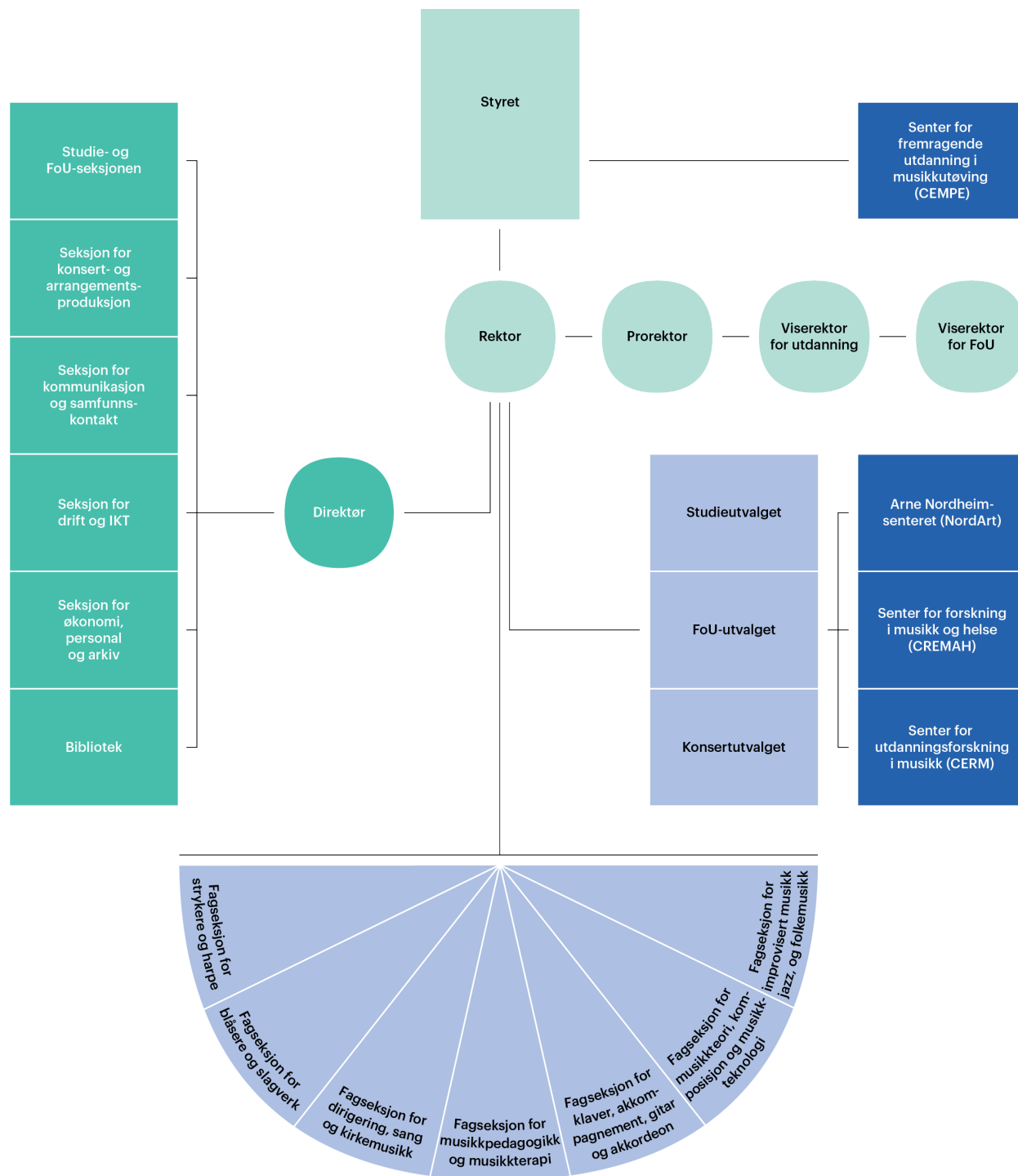
Kostnader 2018

Totale kostnader
286, 119 mill. kroner

- Lønn
- Husleie
- Andre drifts-
kostnader

Organisering

Styret. Styret er NMHs øverste organ. Styret har 11 representanter – fire fra de kunstnerisk- og vitenskapelige ansatte, to studenter, en teknisk-administrativt ansatt og fire eksterne representanter, som er oppnevnt av KD. Rektor er leder av styret.

Ledelsen. Ledelsen ved NMH består av rektoratet og direktøren. Rektoratet blir valgt av studenter og ansatte for fire år. I perioden 2017–2021 er rektoratet:

- Rektor Peter Tornquist
- Prorektor Hilde Ringlund
- Viserektor studier Morten Halle
- Viserektor forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid Darla Crispin
- Direktør Tove Tvedt Blix

Administrative seksjonsledere. Ansatte i administrative og tekniske stillinger er organisert i seks seksjoner med direktøren som øverste leder. De administrative lederne er:

- Biblioteket – Tone M. Elofsson
- Seksjon for drift og IKT – Robert Haugan
- Seksjon for kommunikasjon og samfunnskontakt – Kjetil Asdal Bjørgan
- Seksjon for konsert- og arrangementsproduksjon – Lars Holmen Kurverud
- Seksjon for økonomi, personal og arkiv – Cathrine Bøgestub
- Studie- og FoU-seksjonen – Camilla Sønstabø Thorkildsen

NMHs sentre. Forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid er organisert i tre forskningssentre. I tillegg har vi et senter for fremragende utdanning som utvikler kunnskap om undervisning og læring i høyere musikkutdanning.

- NordArt: Arne Nordheim-senteret (Arne Nordheim Center for Artistic Research)
– Senterleder: Darla Crispin
- CERM: Senter for utdanningsforskning i musikk (Center for Educational Research in Music)
– Senterledere: Siw Graabræk Nielsen og Sidsel Karlsen
- CREMAH: Senter for forskning i musikk og helse (Center for Research in Music and Health)
– Senterleder: Karette Stensæth
- CEMPE: Senter for fremragende utdanning i musikkutøving (Centre of Excellence in Music Performance Education)
– Senterleder: Jon Helge Sætre

Hovedutvalgene. Faglige spørsmål blir behandlet i hovedutvalgene. Studieutvalget har ansvar for å utvikle, tilrettelegge og implementere, kvalitetssikre og evaluere utdanningstilbudet. FoU-utvalget skal initiere, tilrettelegge, prioritere og evaluere kunstneriske utviklingsarbeid, forskning og annet faglig og pedagogisk utviklingsarbeid. Begge disse utvalgene har vedtaksrett. Det rådgivende konsertutvalget skal se på konsertene ved NMH i en større sammenheng, være en pådriver og et diskusjonsforum for ideer og temaer knyttet til konsertene.

Fagseksjonsledere. Ansatte i kunstneriske og vitenskapelige stillinger er organisert i sju fagseksjoner. I perioden 2017–2021 er fagseksjonslederne:

- Fagseksjon for blåsere og slagverk
– Matz Pettersen
- Fagseksjon for dirigering, sang og kirkemusikk
– Frank Havrøy
- Fagseksjon for improvisert musikk, jazz og folkemusikk – Håkon Storm-Mathisen
- Fagseksjon for klaver, akkompagnement, gitar og akkordeon – Gunnar Flagstad
- Fagseksjon for musikkpedagogikk og musikkterapi – Brit Ågot Brøske
- Fagseksjon for musikkteori, komposisjon og musikkteknologi – Mats Claesson
- Fagseksjon for strykere og harpe
– Isabelle Perrin

Viktige hendelser i 2018

Feb. Debatt om læringsmiljø. I kjølvannet av #Metoo, arrangerer studentutvalget i samarbeid med Utvalg for likestilling og mangfold et debattmøte om miljø, kjønnsroller, bevissthet og etiske retningslinjer. Et liknende møte blir arrangert i september.

Feb. Lære om livet etter studiene. Jobbskyggingsprosjektet starter opp. Det er et studentdrevet prosjekt der dagens studentene får tilbud om å besøke og observere tidligere NMH-studenter i deres arbeidssituasjon. Målet er gi studentene erfaringer om hva som møter dem etter studiene. Etter gode tilbakemeldinger blir prosjektet fornyet i november.

Mars Tverrfaglig kunstutviklingsprosjekt. *Extended Composition* blir tildelt 2,7 millioner kroner av Prosjektprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid. Komponister, utøvere og forskere innen dramaturgi, dans og musikk er invitert til å samarbeide i den kreative prosessen rundt nyskrevet materiale av lyd, bevegelse og språk. Prosjektet er treårig og et samarbeid mellom NMH, Akademi for scenekunst og Anton Bruckner Universitæt.

Mars Samling om praksis. Ledere fra departementer, organisasjoner og orkestre møtes på NMH for å diskutere utfordringer og muligheter ved praksisopplæring for utøvende musikkstudenter på klassiske instrumenter. Samlingen blir arrangert av Senter for fremragende utdanning (CEMPE Talks) ved NMH.

April Talentopplæring i grunnskolen. Hvordan kan talentopplæring i musikk legges opp innenfor grunnskolens rammer? Etter 10 år med egne

musikklasser fra 5. til 10. klasse på Majorstuen skole, er tiden kommet til å evaluere. En forskningsbasert evaluering viser at tilbudet er preget av høy kvalitet, og både elevene og de foresatte rapporterer om god trivsel og et godt, faglig og utfordrende læringsmiljø.

Mai Evaluering av Follo-piloten etter fem år. Får elevene mer tilpasset undervisning etter deres ønsker og behov? Det er nemlig målet med dette samarbeidet mellom NMH og kulturskolene i Follo. Samarbeidet har omfattet læreplaner, kompetansebehov, forsknings- og utviklingsarbeid og de estetiske fagenes plass i skolen.

Juni Internkommunikasjonsundersøkelse. Hvordan er kommunikasjonsflyten på NMH? Hvilke kanaler bruker ansatte og studenter for å finne relevant informasjon? I hvor stor grad får vi vite om hva som skjer på skolen? Undersøkelsen blir sendt til alle ansatte og studenter 22. juni.

Juli Internasjonal konferanse 1. *The international Performance Studies Network* (PSN) om musikk utøving og oppføringspraksis blir avholdt 5. til 8. juli 2018, med 139 delegater fra 22 land. NMH og Arne Nordheim-senteret er vertskap for årets konferanse.

Sept. Undersøkelse om studenters helse og trivsel. Resultatene av helse- og trivselsundersøkelsen (SHoT) blir offentliggjort, og NMH har gode resultater. Men undersøkelsen viser at NMH-studentene trener mindre enn gjennomsnittet, og den psykiske helsen er litt dårligere enn tidligere. Undersøkelsen blir blant annet fulgt opp med en debatt samme dag som offentliggjøringen.

- Sept. Arbeidsmiljøundersøkelse.** Høsten 2018 gjennomfører NMH en arbeidsmiljø- og klimaundersøkelse (ARK). Svarprosenten er på hele 74,7 %. Undersøkelsen blir fulgt opp med tiltaksplaner for å forbedre arbeidsmiljøet.
- Sept. Nye ambisjoner i strategien.** Arbeidet med å revidere NMHs strategi starter opp. Den reviderte strategien skal opp i styremøte våren 2019.
- Sept. NMHs historieprosjekt.** I 2023 fyller NMH 50 år. Historieprosjektet skal bidra til jubileet med forskning og dokumentasjon av virksomheten gjennom mange år. Flere forskere knyttes til prosjektet, og målet er å få fram forskning om og dokumentasjon av historien til NMH og se på hvordan virksomheten har hatt med musikkutdanningshistorie generelt å gjøre – fra slutten av 1800-tallet, med vekt på de siste 50 årene.
- Sept. Jubileum for musikkterapiutdanningen.** Det er 40 år siden musikkterapiutdanning ble etablert i Norge. I løpet av den tiden har musikkterapi gått fra å være et lite fagfelt til å bli et stort, forskningsbasert fag. Jubileet blir feiret med en festforestilling 14. september. Senter for forskning i musikk og helse feirer samtidig tiårsjubileum.
- Okt. Tidsskrift om musikkterapi i pediatrien.** Senter for forskning i musikk og helse (CREMAH) planlegger sitt nye on-line tidsskrift *Journal of Music, Health and Well-being* med et spesialnummer om barn på sykehus. 15. oktober går fristen ut for å bidra med artikler.
- Okt. Internasjonal konferanse 2.** Konferansen *Å bli musiker: studentinvolvering og lærersamarbeid i høyere musikkutdanning*, 24.–26. oktober, er et samarbeid mellom Senter for fremragende utdanning i musikkutøving (CEMPE) og det europeiske samarbeidet mellom konservatorier og musikkhøgskoler (AEC).
- Okt. Kunstdoktorer tilsatt.** De første ph.d.-stipendiatstillingene i kunstnerisk utviklingsarbeid starter. De er alle knyttet til Arne Nordheim-senteret.
- Okt. Nytt, internasjonalt kammermusikkstudium lyses ut.** Det toårige programmet *European Chamber Music Master Programme (ECMAster)* tilbyr allerede etablerte kammerensembler fra hele verden mulighet til å studere med Europas mest anerkjente lærere. Masteren er et samarbeid mellom sju av de mest anerkjente høyere musikkutdanningsinstitusjonene i Europa, deriblant NMH.
- Nov. EU-midler til musikk og helse-prosjekt.** Senter for forskning i musikk og helse (CREMAH) blir tildelt 695 000 euro til EU-prosjektet *HOMESIDE*, som retter seg mot hjemmeboende par der den ene har demenssykdom. Prosjektet er et samarbeid mellom institusjoner i Australia, Tyskland, Storbritannia, Polen og Norge.

3 Årets aktiviteter og resultater

Våre svar på Kunnskapsdepartementets fire overordnede sektormål for universiteter og høyskoler.

Høy kvalitet i utdanning og forskning

«For å møte utfordringene samfunnet står overfor, må høyere utdanning og forskning ha høy kvalitet. Regjeringen vil at alle utdannings- og forskningsmiljø i Norge skal ha høy kvalitet, og at flere skal hevde seg internasjonalt.»

Kvalitetsarbeid. Kvalitet er ingen selvfølge, og NMH jobber kontinuerlig med å forstå et musikkliv i endring. Dette gjør vi blant annet gjennom kartlegginger og utredninger. I 2018 fikk vi, som en av de første institusjonene i sektoren, godkjent vårt kvalitetssikringssystem av NOKUT etter den nye studietilsynsforordningen (Forskrift om tilsyn med utdanningskvalitet i høyere utdanning). I den følgende teksten om studier på NMH vil du lese om vår nye strategi for kvalitetsarbeid, der vi fokuserer spesielt på følgende områder: kvalitetskultur, inntakskvalitet, undervisning og vurdering av arbeidslivsrelevans.

Internasjonalt perspektiv. Det internasjonale perspektivet er også avgjørende for kvaliteten i vår utdanning og forskning, fordi fagfeltet og arbeidsmarkedet er internasjonale. Det gir mening å tilby høyere kunstutdanning i nær kontakt med internasjonale miljøer. Derfor prioriterer NMH å bygge nettverk, og bruker dem strategisk i utviklingen av vår kvalitet. Dette skjer blant annet gjennom bruk av internasjonale sensorer, rekruttering av utenlandske studenter og tilsettinger av fagpersoner fra internasjonale miljøer.

Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling

«Regjeringen vil at Norge skal være et av de mest innovative landene i Europa. Grunnlaget for framtidig verdiskaping og velferd i Norge er å realisere kunnskapssamfunnet. Norge trenger utdanning, forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid, kunnskapsdeling og kandidater, som bidrar til nødvendig omstilling, innovasjon og verdiskaping i offentlig og privat sektor.»

NMH bygger på to kunnskapssøyer: den vitenskapelige og den kunstneriske. Disse må betraktes som to ulike, men sidestilte måter å oppnå kunnskap på. For oss handler derfor forskningsbegrepet om å styrke begge områdene, og om å få dem til å spille på lag.

Samfunnsperspektiv. Samfunnsperspektivet er til stede i alt vi gjør av forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid. Et kunstnerisk prosjekt kan bidra til å fornye en sjanger eller generere ny kunnskap om musikk. Vår kunnskapsutvikling er på denne måten med på å fornye kulturlivet, noe som i neste omgang har positiv effekt for samfunnet. For dypest sett handler vår kunnskapsutvikling om kunstoplevelser som kan hjelpe mennesker til å forstå og se verden i et nytt lys. Den handler om å stille spørsmål ved kulturarven og dermed utvikle den videre. I det vitenskapelige feltet ved NMH finner vi forskning som handler om musikkens plass i skolen, om utviklingen av kulturskolene som arena for sosial utjevning og integrering og om hvordan musikk kan utgjøre en forskjell på viktige områder som rus, psykiatri, demens og kriminalomsorg.

God tilgang til utdanning

«Regjeringen vil at alle skal ha tilgang til høyere utdanning, og at det skal være mulig for alle å ta høyere utdanning, uavhengig av kjønn, etnisk, sosial, geografisk og økonomisk bakgrunn. Livslang læring er viktig for å legge til rette for nødvendig omstilling og fornying for den enkelte og for samfunns- og arbeidsliv.»

Nye talenter. NMH har et mål om å nå nye studentgrupper. Dette handler om at vi må kunne gi tilgang til profesjonell musikkutdanning for alle talenter i samfunnet. Vi må unngå å reproducere oss selv. Det frie kandidatstudiet (FRIKA) er et alternativt musikkstudium for studenter som ønsker å skape sin egen musikalske nisje, og som ikke kan få realisert dette målet innenfor de andre utdanningene på NMH. I 2018 hadde vi en oppsøkende markedsstrategi knyttet til dette tilbudet, som førte til betydelig høyere søkerantall. Men selv om dette er en god mulighet for mange, må vi i framtiden jobbe med å utvikle vår forståelse av talentbegrepet. Det å være et talent handler ikke bare om å være en god instrumentalist – vi må bli bedre til å få øye på andre kvaliteter. Vi må også ha en bevissthet om dette i rekrutterings- og opptakssystemet ved å utfordre demografiske og kjønnsbaserte mønstre.

Videreutdanning. NMHs etter- og videreutdanningsvirksomhet gir en bred mulighet til dem som ønsker å øke sin kompetanse. Vi tilbyr en forutsigbar og fremtidsrettet etter- og videreutdanningsportefølje for ulike målgrupper. Tilbudet spenner fra heltidsstudier med 60 studiepoeng til korte, ikke er poenggivende kurs.

Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem

«Regjeringen vil at universitets- og høyskolesektoren skal være en differensiert sektor med høy kvalitet og som møter behovene på ulike områder i samfunnet og som kan hevde seg internasjonalt. Det vil fortsatt være behov for samarbeid, arbeidsdeling og faglig konsentrasjon i universitets- og høyskolesektoren etter at strukturreformen er gjennomført. Dette er et tverrgående mål som skal bidra til best mulig måloppnåelse på de tre første målene.»

Overblikk. NMH skal og må spille en nasjonal rolle i å fremme samarbeid og arbeidsdeling innen musikk- og kunstutdanning. Dette handler om å dimensjonere musikkutdanningen mellom de ulike kunstutdanningsinstitusjonene, og det handler også om å la hver enkelt institusjon utvikle sin egen profil. Hva er forskjellen på å utdanne seg i for eksempel Trondheim, Bergen og Oslo? Hvor mange musikk lærere trenger vi? Og hvor mange musikere skal vi utdanne innenfor hver sjanger? NMH skal være en pådriver i arbeidet med å skape et overblikk over hele feltet.

Utdanning

NMH har opprettet tre nye videreutdanningstilbud. Kvalitetssikringssystemet er revidert og ordningen med tett oppfølging av studentene har gitt økt gjennomføringsgrad.

Prioriterte tiltak 2018:

- Kartlegge endringer og behov i musikklivet med sikte på å skaffe grunnlag for revisjon av studieporteføljen.
- Kartlegge behov og tilbud innen musikerhelse med mål om å utvikle en helhetlig strategi for området.
- Sette i gang engelskspråklige tilbud på bachelornivå.
- Opprette et alumniprojekt.

Endringer og behov i musikklivet. Yrkeslivet for musikere preges i større grad enn tidligere av krav om fleksibilitet, mangfoldig kompetanse og selvstendighet. For å kunne tilby studier tilpasset et musikkliv i endring, er det avgjørende at NMH har gode strukturer, som sikrer en kontinuerlig dialog med det yrkeslivet våre kandidater skal ut i etter endt utdanning. I 2018 har vi jobbet langs flere akser for å etablere og systematisere kanalene NMH bruker for å innhente innspill og kunnskap om arbeidsmarkedets behov. Vi har etablert flere uformelle møteplasser mellom studenter og eksterne aktører fra musikklivet. Videre er vi i gang med å implementere nytt kvalitetssikringssystem, som blant annet innebærer ekstern representasjon i studieprogramevalueringer og gjennomføring av jevnlig kandidat- og arbeidslivsundersøkelser. Alumniprojektet ble startet opp for å etablere en tettere og mer systematisk kontakt med tidligere studenter, noe som vil gi oss viktig innsikt i hvordan disse vurderer egen utdanning i møte med arbeidslivet. En hovedutfordring her blir å utforme gode systemer som gjør det attraktivt for tidligere studenter å delta aktivt i et alumninettverk. *Jobbskyggingsprosjektet*, der nåværende studenter får følge tidligere NMH-studenter i deres jobbhverdag, ble vurdert av studentene som deltok i 2017/18, som veldig verdifullt. Prosjektet fortsatte med en ny gruppe studenter høsten 2018, støttet av CEMPE.

Som et resultat av dialog med eksterne aktører, så vel som våre egne ansatte og studenter, er det igangsatt prosesser både på master- og bachelornivå, som har til hensikt å åpne opp for at studentene i større grad kan bevege seg mellom musikkformer og mellom skapende og utøvende virksomhet. Vi har lenge hatt det frie kandidatstudiet på bachelornivå for søkere som befinner seg i sjangre utenom NMHs ordinære portefølje, eller kombinerer aktiviteter som normalt er delt i ulike program. For å gjøre denne muligheten bedre kjent har vi i 2018 gjennomført en kommunikasjonskampanje på musikklinjer og folkehøgskoler, noe som har resultert i rekordhøy søkning. På masternivå utreder vi mulighetene for å åpne opp for større sjangerfrihet og tverrfaglighet i de utøvende masterprogrammene. Dette arbeidet vil fortsette utover i 2019.

I tillegg har vi i 2018 utlyst en postdoktorstilling i samarbeid med RUM, som skal bidra til å skaffe ny innsikt i de strukturer, roller og muligheter som gjør seg gjeldende i et profesjonelt musikkliv i endring. Sakkyndig vurdering og intervju er gjennomført, og personen vil ansettes tidlig i 2019.

Musikerhelse. Flere internasjonale undersøkelser peker på at utøvende kunstnere er utsatt for fysiske belastningsskader og stort psykisk press. I 2018 startet vi et flerårig prosjekt, som har til hensikt å utvikle en helhetlig strategi for musikerhelse hos våre studenter. Første del av prosjektet har fokusert på å kartlegge hvilke tilbud studentene har tilgang på gjennom studiene og utenom, og hvordan de benytter seg av de eksisterende tilbudene. Det har også blitt gjort en større jobb for å kartlegge tilbudet ved institusjoner vi sammenlikner oss med nasjonalt og internasjonalt. CEMPE har de siste årene støttet flere prosjekter der instrumentallærere i samarbeid med instruktører fra andre fagfelt har prøvd ut hvordan ulike fysiske og mentale metoder kan brukes for å forebygge belastningsskader og bidra til en sunnere spille- og syngestil. Samtidig som en slik to-lærermodell er ressurskrevende, melder studenter

og lærere om gode resultater både i form av mindre belastningsplager og en større bevissthet rundt egen spillestil. Kartleggingen gjort i forbindelse med prosjektet Musikerhelse har avdekket at det er et stort behov for å sette fokus på det forebyggende helseaspektet underveis i utdanningsløpet, og at det er et stort behov for helsefaglig hjelp til studenter som pådrar seg belastningsskader. Videre i prosjektet skal det blant annet arbeides med hvordan slik helsehjelp kan organiseres, og hvordan studentene best kan veiledes til riktig helsefaglig ekspertise.

Engelskspråklig studietilbud. Som ledd i strategien om å utvikle NMH som et internasjonalt studiested, ble det i 2017 vedtatt å sette i gang engelskspråklige tilbud på bachelornivå. I 2018 har vi jobbet med konsekvensutredning av vedtaket og utformet forslag til ulike modeller, som muliggjør et engelskspråklig tilbud fra første år på kandidatstudiet i utøvende klassisk musikk. Tiltaket har skapt stort engasjement ved skolen og ledet til en rekke diskusjoner knyttet til hva en slik endring vil bety for språk, arbeidsmarkedet for musikere, økt konkurransesituasjon ved opptak og hvordan vi kan sikre at de engelskspråklige studentene blir godt integrert i studentgruppen for øvrig. Forslag til modeller vil sendes på høring i starten av 2019.

Faglig internasjonalt samarbeid. For å sikre høy internasjonal kvalitet på utdanningen som tilbys ved NMH, har vi et omfattende nettverk av internasjonale samarbeidspartnere og stor internasjonal aktivitet.

2018 var et år med mye aktivitet i forbindelse med eksternt finansierte prosjekter. ERASMUS+ Strategisk Partnerskap *ECMA Next Step* ble slutført i august 2018. Resultatet av dette prosjektet ble blant annet en ny felles europeisk mastergrad i kammermusikk, som starter opp i august 2019. Prosjektet *Bridging the Gap* – et fireårig prosjekt med konservatoriet i Tbilisi, hadde utvikling av musikkpedagogikkutdanning og tilbud på doktorgradsnivå innen kunstnerisk

utviklingsarbeid som hovedfokus i 2018. Dette året startet også det fireårige UTFORSK-prosjektet *Education IN Music* et samarbeid med to partnerinstitusjoner i India. Her jobbes det med å utvikle en musikkpedagogikkutdanning i Bangalore, som kan utdanne musikk lærere til offentlige skoler i området. Musikkpedagogikkstudenter ved NMH gjennomførte også deler av sin praksis i Bangalore. I 2018 hadde NMH to pågående prosjekter gjennom Nord-Amerika programmet administrert av Diku: *Summer Strings Across the Atlantic*, et samarbeid mellom NMH og New York University – Steinhardt School of Music og *The Experience*, et samarbeid med University of Southern California – Thornton School of Music.

2018 var også året der prosjektene *RENEW* og *METRIC* ble avsluttet. Begge disse var strategiske partnerskap støttet gjennom ERASMUS+ og koordinert av partnerinstitusjoner. Vi fremmet i løpet av året to søknader til ERASMUS+ global mobilitet, hvorav den ene ble innvilget. Det ble også fremmet en søknad til UTFORSK-programmet om et toårig prosjekt sammen med University of Cape Town – South African College of Music som ble innvilget rett før vi gikk inn i det nye året.

Bedre gjennomføringstall. Antall studenter som gjennomfører master på normert tid, har hatt en gledelig økning med 50 %. Det er flere faktorer som kan forklare denne økningen. Både innføring av studieleder – faglig ansatte med ansvar for helhet i studiene, og studentkontakt – administrativt ansatte med ansvar for oppfølging av studenter, har gitt en tettere studentoppfølging enn tidligere. Dette gir oss en bedre oversikt over studenters studieprogresjon – spesielt dem som er i studiepermisjon eller på utvekslingsopphold. Studentene melder også at det nå er tydeligere hvem som er deres kontaktpersoner når det gjelder ulike problemstillinger. I tillegg forventer vi at denne tette oppfølgingen vil gi bedre gjennomføringstall på bachelornivå de kommende årene. Et annet tiltak som

Revidert kvalitetssikringssystem. I 2018 har vi gjennomført et større revisjonsarbeid av kvalitetssikringssystemet for å imøtekomme de nye kravene som kom i 2017 fra Kunnskapsdepartementet og NOKUT. Vi har også utformet en strategi for NMHs kvalitetsarbeid fram mot 2022 der vi ønsker å fokusere spesielt på følgende fire områder: kvalitetskultur, inntakskvalitet, undervisning og vurdering og arbeidslivsrelevans. I revidert kvalitetssikringssystem har vi forenklet og justert syklus på flere undersøkelser og vil i programevalueringene benytte flere datakilder enn tidligere for å belyse programmets kvalitet og relevans. For å finne gode modeller for ekstern representasjon i større programrevideringer vil vi pilotere en ordning med ekstern sakkyndig for utvalgte studieprogram. Vedkommende vil oppnevnes for fire år, og skal delta i evaluering av studieprogram, gjennomføre institusjonsbesøk og avlegge årlig rapport.

ser ut til å ha hatt effekt på masterstudenters gjennomføring er oppstartsmøter mellom studieleder, studentkontakt og enkeltstudenter i starten av studiet. Slike møter for samtlige studenter har bidratt til å avklare administrative og faglige spørsmål på et tidlig tidspunkt i studiet. Den tette oppfølgingen har hatt spesielt god effekt for internasjonale studenter.

Studentliv. Undervisningens karakter med mye én til én-undervisning, asymmetriske maktforhold i denne

relasjonen og betydningen av nettverk for musikkstudenters framtidige karriere, gjør at #metoo har fått stor oppmerksomhet ved NMH i 2018. Studentutvalget har i samarbeid med rektoratet og utvalg for mangfold og likestilling arrangert to paneldebatter om temaet, og det har også blitt gjennomført en undersøkelse blant studentene om uønsket seksuell oppmerksomhet. Undersøkelsen viser lav forekomst av denne type oppmerksomhet fra lærer, men et noe uheldig mønster studentene i mellom. Rutiner for håndtering av varsler knyttet til uønsket seksuell oppmerksomhet ble revidert i slutten av 2017 og er blitt formidlet gjennom ulike kanaler til studenter og lærere i 2018. Vi anerkjenner imidlertid at dette arbeidet ikke bare handler om rutiner, men også om å skape kultur der studenter og ansatte er bevisste på hvor grensene går og hvor man henvender seg når man opplever at disse grensene blir trått over. Vi vil derfor fortsette å jobbe med forebygging og bevisstgjøring blant ansatte og studenter for å sikre et godt og trygt læringsmiljø for alle våre studenter.

I september kom resultatene fra den nasjonale helse- og trivselsundersøkelsen (SHOT-undersøkelsen). Resultatene viser at våre studenter trives godt med studiene og egen livssituasjon. Men resultatene viser også at studentpopulasjonen på landsbasis scorer bekymringsfullt høyt på ensomhet. NMHs studenter er intet unntak her. Studentutvalget har i etterkant av undersøkelsen tatt initiativ til flere faglige- og sosiale møteplasser og startet arbeidet med å få opp studentforeninger på NMH. Økte ressurser til gruppeundervisning på hovedinstrument, som ble foreslått og vedtatt for 2019, håper vi også vil motvirke opplevelsen av ensomhet blant NMHs studenter.

Lære hele livet. I 2018 startet NMH opp tre nye studie-tilbud rettet mot etter- og videreutdanningssegmentet: videreutdanning i barnekorledelse, videreutdanning i praksisveiledning i samarbeid med KHiO, samt deltidsstudium i

master i musikkterapi. I tillegg ble det avholdt åtte kurs og seminarer med totalt 443 deltakere rettet mot kulturskolelærere og musikk lærere i grunnskolen og i videregående skole. Målet er at videreutdanningen i praksisveiledning vil styrke kontakten mellom studier og arbeidsliv ytterligere, og bidra til å øke kvaliteten på praksisen våre musikkpedagogikkstudenter mottar i løpet av studiet sitt.

I henhold til strategi for etter- og videreutdanningsvirksomheten ved NMH (vedtatt november 2017), har vi i 2018 igangsatt et arbeid for å få på plass en forutsigbar og langsiktig ressursplanlegging med tanke på å kunne øke tilbudet. Vi har også ambisjoner om å knytte etter- og videreutdanningsvirksomheten tett opp mot alumniprojektet, der vi ønsker å tilby tidligere studenter tilpassede kurs og videreutdanning.

Musikklærerutdanninger. NMH tilbyr to ulike musikk lærerutdanningsløp. Det ene er bachelor i musikkpedagogikk, som er en integrert utøvende og pedagogisk utdanning. Vi tilbyr denne utdanningen innen flere sjangere. På dette studiet er det omtrent 15 studenter hvert år, over 4 år. Det andre løpet er en praktisk pedagogisk utdanning (PPU). Her tar vi opp studenter med 180 studiepoeng utøvende eller skapende utdanning. Vi tilbyr PPU både som heltidsstudium og som deltidstudium, med 20 studenter i hver klasse.

Våre musikk lærerstudenter har praksis i og blir kvalifisert til å undervise i musikk både i grunnskole, kulturskole og videregående opplæring. Selv om våre studenter blir utdannet faglærere, og relativt smale i grunnskolesammenheng, vil de ha en kompetanseprofil som er svært gunstig med tanke på sammensatte stillinger – kulturskole, grunnskole, frivillig musikk liv og videregående opplæring. En slik kompetanse vil være svært verdifull og etterspurt i hele Norge.

Vi har tilbudt *Musikk 1*, som har vært en del av *Kompetanse for kvalitet*-ordningen i flere år med god søkning og svært gode studentevalueringer. Vi fikk avslag i vår søknad om å tilby dette på nytt fra høsten 2019. Vi er involvert i arbeidet med å tilby etter- og videreutdanningstilbud gjennom den nye satsningen på desentralisert ordning for kompetanseutvikling (DEKOMP). I fagmiljøet har vi i 2018 gjort en kartlegging av hvilke områder vi har kompetanse på, og kan tilby kurs innenfor, både inn mot DEKOMP, men også mer generelt ut mot yrkesfeltet.

Talentutvikling. I 2018 har vi arbeidet med en ny strategi for talentutvikling. Målsetningene har vært å inkludere bredden av fagmiljøer ved NMH og utforme en strategi som posisjonerer NMH som en sentral samfunnsaktør på feltet, og som kompetanseleverandør inn mot talentutviklingsarbeid lokalt og regionalt. Samtidig skal vi fortsette å tilby et eget talentutviklingsprogram av høy kvalitet. NMH har gjennom en årrekke vært involvert i satsingen som først gikk under navnet Follopiloten. Dette prosjektet har vært svært vellykket og er nå kommet inn på Akershus fylkeskommunes budsjett med en årlig bevilgning på 2,5 millioner under det nye navnet *Ung musikk*. Satsingen gjør det mulig for NMH å bidra til kompetanseheving inn mot kulturskoler, videregående skoler og folkehøyskoler i hele Akershus. Dette arbeidet utgjør en sentral del av strategien som nå er sendt på høring og vil bli forelagt studieutvalget i løpet av våren 2019.

Senter for fremragende utdanning i musikkutøving (CEMPE)

CEMPE er en katalysator for kunnskapsutvikling i høyere musikkutdanning. Senterets mål er å utvikle kunnskap og erfaring som kan støtte utøverstudenter i deres søken mot høyt kunstnerisk nivå, og forberede dem til arbeid i et mangfoldig og globalisert musikkliv.

Fem nye år. CEMPE fikk på slutten av 2017 tilslag for fem nye år som senter for fremragende utdanning. Gjennom CEMPE har NMH mulighet til å eksperimentere med alternative undervisningsformer og stimulere økt lærer-samarbeid og studentinvolvering i undervisningen. Dette arbeidet fortsetter også i den neste femårsperioden til CEMPE, som vil vare fram til 2023, med et noe større fokus på nasjonal og internasjonal spredning, samt en satsing på større samarbeidsprosjekter.

Studentpartnere. Nytt fra 2018 er at vi har ansatt to studentpartnere i senterledelsen i 15 % stilling hver. Studentene har et spesielt ansvar for enkeltprosjekter, og de er med helt fra starten av i idéutvikling og styring av senterets utviklingsarbeid og aktiviteter. På denne måten har vi satt en ny standard for studentinvolvering;

Prosjekter. I første periode var et av CEMPEs hovedområder utforskning av gruppeundervisning som del av hovedinstrumentundervisningen. I budsjettet for 2019 er det satt av midler til å innføre gruppeundervisning på alle instrumenter, som et resultat av de positive resultatene disse prosjektene har hatt.

Pågående prosjekter handler om studienes tilknytning til frilanspraksis og musikerliv, studenters kunstneriske utvikling, samarbeidsmetoder og kulturer i hovedinstrumentundervisning, interaksjon mellom fagområder og på tvers av sjangere, øvingsperspektiver, samt utvikling av digitale verktøy.

Virtuell konsert. Arbeidet med en virtuell arena der musikkstudenter, lærere og forskere vil kunne jobbe med

simulering av konserter og auditions har vært viktig for CEMPE i 2018. Den pedagogiske grunntanken i prosjektet er fundert på prinsipper rundt overlæring og eksponering. Musikkstudenter har i liten grad mulighet til å framføre i virkelige pressede situasjoner foran et stort publikum. Gjennom en konsert- og audition simulator (VR-lab) har studenter nå mulighet til å systematisk øve på det å framføre, og med det kunne hente ut det beste i seg som utøvende musikere.

I løpet 2018 har vi både jobbet med utvikling av teknologi og testing med studenter og lærere. Dette arbeidet har i første hånd gått ut på prøving og tilbakemeldinger fra studenter rundt bruk av simulert akustikk og 3D-animering. Vi er per dags dato i ferd med å nærme oss en komplett versjon av denne simulatoren der både mylder fra Oslo konserthus, publikumsstøy, diverse distraksjoner og ulike vanskelighetsgrader (antall publikummere og ulik publikumsatferd) er utviklet.

Internasjonal digital plattform. Internasjonalt har CEMPE startet LATIMPE (*Platform for Learning and Teaching in Music Performance Education*), latimpe.eu, en digital plattform for å dele prosjekter som utforsker alternative lærings- og undervisningsmodeller. Plattformen er et samarbeid med AEC (europeisk samarbeid mellom konservatorier og musikkhøgskoler), og er en del av et større prosjekt støttet gjennom EU programmet *Creative Europe*. LATIMPE styres av Jon Helge Sætre, leder for CEMPE, og en arbeidsgruppe bestående av lærere ved europeiske musikkutdanningsinstitusjoner.

Konferanser. Våren 2018 arrangerte CEMPE fagseminaret *Education for Music Entrepreneurship* sammen med European Creative Futures, og høsten 2018 arrangerte vi konferansen *Becoming Musicians – student involvement and teacher collaboration in higher music education* i samarbeid med AEC. Konferansen samlet 122 lærere, studenter, forskere og ledere fra 44 ulike institusjoner i verden til presentasjoner og diskusjoner.

Kvantitative styringsparametere	2014	2015	2016	2017	2018
Antall primærstøkere	1529	1486	1388	1578	1602
Antall søknader totalt ¹	2095	2028	2091	2347	2304
Andel bachelorkandidater som gjennomfører på normert tid (KD) ²	-	-	38 %	54 %	49 %
Andel masterkandidater som gjennomfører på normert tid (KD)	50,7 %	47,1 %	38,6 %	51,0 %	41,1 %
Antall nye studiepoeng pr. egenfinansiert heltidsekivalent pr. år	53,2	52,4	50,9	54,5	48,2
Studiepoeng pr. heltidsstudent (NMH-tall) ³	56,0	55,4	57,7	63	56,1
Antall studiepoeng pr. faglig årsverk (KD)	238,1	238,4	240,0	270,8	236,4
Antall uteksaminerte kandidater på master, bachelor og PPU ⁴	167	142	150	204	166
Faglig tidsbruk (timer) pr. uke blant heltidsstudenter (Studiebarometeret) (KD) ⁶	44,7	39,2	42,2	36,7	38,1
Skår på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten (Studiebarometeret) (KD)	4,8	4,6	4,4	4,4	4,4
Andel masterkandidater sysselsatt i relevant arbeid et halvt år etter fullført utdanning (NIFU/Kandidat-undersøkelsen) (KD)	-	-	-	88 %	-
Andel ph.d.-kandidater som gjennomfører i løpet av seks år (KD)	60 %	43 %	75 %	75 %	50 %
Kandidattall på helse- og lærerutdanningene (KD)	13	21	26	25	24
Andel studenter som trives godt eller svært godt på NMH (undersøkelse hvert tredje år)	-	-	89 %	-	-
Antall utenlandske søkere til utøvende studier på masternivå ⁵	165	165	160	187	231
Antall søkere til utveksling – innreisende	76	66	90	112	134
Antall søkere til utveksling – utreisende	25	23	22	28	39
Antall utvekslingsstudenter (ut-/innreisende)	35	37	35	34	41
Andel utreisende utvekslingsstudenter på Erasmus+ av totalantall studenter (KD)	-	1,3 %	1,3 %	1,5 %	2,9 %

1) Fratrasket enkeltemne- og valgernesøkere.

2) Definisjonen av denne styringsparameteren i DBH er knyttet til treårige bachelorgrader.

3) Gjelder studiepoeng pr. reelle heltidsstudent, som ikke er overensstemmende med registreringen i DBH. Noe som skyldes at et relativt stort antall av NMHs studenter følger en individuell studieprogresjon, som ikke lar seg registrere korrekt i det studieadministrative systemet.

4) Fratrasket kandidater på samarbeidsavtalen med BDM.

5) Tallene er hentet fra FS101.001 søkerliste og omfatter mastergradsstudiet i utøving, diplomstudiet i utøving, mastergradsstudiet i dirigering og ferdypningsstudiet i utøving.

6) NOKUT har endret på spørsmålsstillingen, slik at tallet har gått litt ned fra tidligere år, noe som er felles for flere musikkutdanninger.

Kunst og vitenskap (FoU)

NMH var i 2018 vertsinstusjon for gjennomføring av den internasjonale konferansen *Performance Studies Network* (PSN) 2018, med deltakere fra 22 land. Arbeidet med FoU-strategien har stått sentralt gjennom året.

Prioriterte tiltak 2018:

- Slutføre FoU-strategien og påbegynne implementeringen av tiltak.
- Videreutvikle forskningssentrenes rolle i organisasjonsstrukturen.
- Styrke samhandling mellom FoU-miljøene gjennom etablering av felles arenaer for formidling og prosjektutvikling.
- Tydeliggjøre stipendiatens rolle i NMHs forsknings- og utdanningsvirksomhet.

FoU-strategi. I 2018 har NMH sikret en forankring i fagpersonalet i utviklingen av ny FoU-strategi, som planlegges fullført i 2019. Strategien skal dekke den samlede FoU-virksomheten ved institusjonen. Arbeidet med strategien har skapt et stort engasjement hos fagpersonalet, senterlederne og ledelsen. Det store engasjementet, samt at FoU-strategien skal favne alt fra vitenskapelig forskning til utprøvende kunstneriske utviklingsprosjekter, har gjort det utfordrende å bli enige om mål og satsingsområder. En åpen høringsrunde høsten 2018 resulterte i mange gode innspill som inkluderes i arbeidet fram mot slutføring av strategien. Formålet med strategien er å stake ut en tydelig retning for FoU-virksomheten i kommende strategiperiode. Arbeidet ses i sammenheng med revisjon av ambisjonene i vår overordnede strategi *I samspill*, og den skal samle FoU-prosjekter og aktiviteter på tvers av sentrene.

Sentrenes rolle. FoU-aktiviteten gjennomføres hovedsakelig innenfor de tre FoU-sentrene på NMH: CERM, CEMPE og NordART. Forskningssentrene har spilt en aktiv rolle på flere plan. De har blant annet vært vertskap for internasjonale konferanser, arbeidet med å utvikle kvaliteten på forskningspublikasjonene gjennom anskaffelse av nye plattformer for publisering, og de har inngått

et tettere internt samarbeid gjennom faglig-tematiske FoU-grupper for å styrke NMHs forskningsmiljøer.

FoU-sentrene har alle i 2018 jobbet målrettet med å knytte til seg samarbeidspartnere, nasjonalt og internasjonalt med den hensikt å utvikle prosjekter som kan lede fram til søknader om ekstern finansiering. Dette har blant annet ført til at vi i samarbeid med flere nordiske, europeiske og internasjonale institusjoner er tildelt midler til prosjektet *HOMESIDE*.

Lederne ved sentrene er medlemmer av FoU-utvalget. Gjennom utvalget har de et felles ansvar for å integrere, tilrettelegge, prioritere og evaluere kunstnerisk utviklingsarbeid, forskning og annet faglig og pedagogisk utviklingsarbeid på NMH. De har i 2018 også blant annet rettet oppmerksomheten mot mulighetene for tverrfaglige prosjekter som kan lede fram til søknader om ekstern finansiering,

Stipendiatens rolle. NMHs stipendiater er svært viktige bidragsyttere til vårt FoU-arbeid. Dagens normalordning er at stipendiater ansettes for tre år der 100 % brukes til doktorgradsarbeidet eller i 75 % stilling over fire år. Både NMH og stipendiatene selv ønsker imidlertid å se på muligheten for å inkludere institusjonsrelevant arbeid i en noe forlenget stipendiatperiode. Vi har derfor nedsatt en arbeidsgruppe som skal utarbeide og diskutere ulike modeller for hvordan dette kan gjøres. En utvidelse av stipendiatperioden fra tre til fire år vil medføre økte kostnader for NMH, samtidig som det vil gi mulighet for å bruke stipendiatenes kompetanse og gi stipendiatene relevant arbeidserfaring underveis i doktorgradsløpet.

Stipendiatgruppen arrangerte NMHs fellesdag i april 2018, noe som bidro til økt samhandling mellom stipendiatene på de to doktorgradsprogrammene. Vi ønsker å legge til rette for flere slike arenaer som kan

bidra til et faglig samarbeid mellom stipendiatene fra de to gruppene.

Nytt ph.d.-program. Kunnskapsdepartementet la i 2017 til rette for at utdanningsinstitusjonene selv skulle kunne opprette ph.d.-programmer i kunstnerisk utviklingsarbeid. Styret ved NMH fattet i oktober 2017 vedtak om å opprette ph.d.-program i kunstnerisk utviklingsarbeid fra høsten 2018. I løpet av 2018 har vi derfor vedtatt egen forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) i kunstnerisk utviklingsarbeid og studieplan for ph.d.-programmet i kunstnerisk utviklingsarbeid.

Høsten 2018 utlyste NMH inntil fem ph.d.-stillinger tilknyttet det kunstneriske programmet. Søknadsfrist var 1. februar 2019.

NMH har for tiden 14 kunststipendiater med prosjekter innenfor et bredt spekter: komposisjon, improvisasjon, tidligmusikk, folkemusikk og samtidsmusikk for å nevne noe. Stipendiatene som tas opp på programmet i 2019 vil delta i Den nasjonale forskerskolen i kunstnerisk utviklingsarbeid, og de vil være del av et tverrfaglig kunstnerisk fellesskap med stipendiater fra andre kunstutdanningsinstitusjoner. I tillegg organiserer vi en rekke obligatoriske emner og aktiviteter for våre stipendiater innenfor kunstnerisk utviklingsarbeid.

Arne Nordheim-senteret (NordART). Forskningssettene har i løpet av året forberedt og gjennomført flere faglige aktiviteter som har bidratt til å styrke den interne samhandlingen. For eksempel var NordART vertskap for konferansen *Performance Studies Network (PSN)* fra 5. til 8. juli. PSN er et internasjonalt nettverk, som gjennom konferanser tiltrekker seg personer med interesse for utøving, utøverrollen og forståelse av egen praksis. Årets konferanse ble en stor begivenhet, ettersom det var første gang den ble holdt utenfor Storbritannia. NMH fikk

besøk av 139 forskere og utøvere fra 22 land, som i fire dager kunne overvære presentasjoner, forestillinger og samtaler. 15 NMH-ansatte og stipendiater holdt tematiske presentasjoner og innlegg innenfor et bredt spekter av emner, og tilbakemeldingen fra deltakerne var svært positive. Konferansen har ført til at vi har styrket vår internasjonale profil innenfor områder som oppføringspraksis og kunstnerisk utviklingsarbeid.

NMH og NordART har i 2018 søkt om midler til videreføring av det nasjonale prosjektet *Norsk musikkarv* og er for 2019 tildelt 1,12 mill. kroner. Prosjektet ble i 2018 tildelt 1,5 mill. kroner. Midlene blir brukt til å videreføre prosjektet i tråd med prosjektets formål, som er å bevare og formidle kulturarven av musikk etter norske komponister. Det er Kulturrådet, som sammen med alle de tilknyttede institusjoner, finansierer prosjektet.

De to eksterntfinansierte prosjektene, *Extended Composition* og *Gooby Intuition*, tilknyttet NordART, har i 2018 bidratt til en økt forståelse for, og betydning av, kunstnerisk utviklingsarbeid. Begge prosjektene har invitert studenter, ansatte og eksterne aktører til presentasjoner, seminarer og konserter med mål om å kommunisere resultatene fra FoU-arbeidet.

Senter for utdanningsforskning i musikk (CERM). CERM har som formål å synliggjøre NMHs fag- og forskningskompetanse om musikkutdanning og -opp-læring nasjonalt og internasjonalt. Senteret er en ressursbank for prosjekter innenfor utdanningsforskning innen musikk, og har i 2018 arrangert symposier og workshops innen sitt felt.

I februar var CERM vertskap for *the 23rd conference – Nordic Network for Research in Music Education*. Det var rundt 80 deltakere med representasjon primært fra Norden, men også fra andre steder i Europa. Tema for

konferansen var *Methodological encounters in connection – multi-, trans-, and interdisciplinary research*. Dette nettverket utgir en årlig publikasjon, som NMH også i 2018 har hatt redaktøransvaret for. Flere av presentasjonene fra seminaret vil bli tilgjengeliggjort som artikler i kommende utgaver.

Senteret har hatt en rekke pågående prosjekter i 2018, blant annet *DYNAMUS – Musikalsk gentrifisering, inkludering og ekskludering i norske kulturskoler*, i samarbeid med Høgskolen i innlandet (finansiert av NFR). Senteret har også utgitt *Talentutvikling i kulturskolene, Fagbok i musisering, Musikk på Majorstuen, Musikkformidling i Libanon*, og en rekke andre artikler og presentasjoner.

Senter for forskning i musikk og helse (CREMAH).

NMH ble i 2018 tildelt 6,7 mill. kroner til den norske delen av EU-prosjektet *HOMESIDE: A HOME-based Spousal caregiver-delivered music Intervention for people living with Dementia. A Randomised Controlled Trial*.

HOMESIDE retter seg mot hjemmeboende par der den ene har demenssykdom. Prosjektet belyser behovet for forbedret «uformell» omsorg i hjemmene og skal utvikle en modell for indirekte musikkterapi, der samboende omsorgspersoner trenes opp til å gjennomføre musikkintervensjoner sammen med sin nære. Erfarne musikkterapeuter skal kvalitetssikre opptreningen. *HOMESIDE* er et samarbeidsprosjekt innen musikkterapi mellom institusjoner i Australia, Tyskland, Storbritannia, Polen og Norge, og omfatter nesten 500 par. Prosjektstart er våren 2019.

Den norske delen av *HOMESIDE* vil bli finansiert fra Norges forskningsråd. Prosjektet har sin tilhørighet gjennom EU *Joint Programme – Neurodegenerative Disease Research (JPND)*. JPND er et banebrytende eksempel på *Joint Programming* (felles programsatsing) – hvor internasjonalt samarbeid skal møte store samfunnsmessig utfordring som ikke kan løses gjennom nasjonale forskningsprogrammer og -prosjekter alene.

Kvantitative styringsparametere	2014	2015	2016	2017	2018
Antall søknader til Prosjektprogrammet, EØS-midlene, Kulturrådet og liknende	3	6	1	6	5
Antall søknader til Forskningsrådet	3	0	6	3	5
Eksterne inntekter Prosjektprogrammet, EØS-midlene, Kulturrådet og liknende ¹			9,4 mill.	10,8 mill.	7,3 mill.
Bidragsinntekter fra Forskningsrådet pr. faglig årsverk (KD) (1000 kr)	3,8	1,5	1,3	0,3	0,7
Antall publikasjonspoeng pr. faglig årsverk (KD) ²	-	-	-	-	-
Andre bidrags- og forskningsinntekter pr. faglig årsverk (KD) (1000 kr)			68,1	80,7	50,7
Verdien av Horisont 2020-kontrakter pr. FoU-årsverk (KD)	-	-	-	-	-

1) Ikke sammenlignbare tall for 2015 og 2014.

2) Gjelder ikke NMH.

Kommunikasjon og formidling

NMH har utviklet *Lyden av* som merkevare gjennom ny podkast og nettportal. Konsertvirksomheten er omfattende og tar stadig nye vendinger. Og vi har startet et markedsføringsprosjekt for å gjøre oss mer synlig, attraktiv og profilert overfor våre viktigste interessenter.

Prioriterte tiltak 2018:

- Igangsette et prosjekt om markedsføring og profilering av NMH

Lyden av som merkevare. Som en videreføring av festivalen *Lyden av Musikkhøgskolen*, som ble arrangert i mars 2017 har kommunikasjonsseksjonen i 2018 etablert *Lyden av* som fast merkevare. Gjennom året har vi samarbeidet med PR-byrået Alle gutta og utviklermiljøet SandeFredin om nettstedet *lydenav.no* – i et forsøk på å skape dynamiske fortellinger gjennom film, foto, lyd og tekst på en egen kommunikasjonsplattform utenfor nmh.no. Innholdet er til nå produsert av flere eksterne frilansfotografer- og skribenter, filmbyrået Paragon og Alle gutta, i tillegg til egen produksjon. Målet er å nå ut til et bredere lag av kulturlivet med historier av allmenn interesse. For når NMH noen ganger kan gi introverte assosiasjoner for folk utenfor skolen, er tanken at *Lyden av* skal åpne opp og invitere flere folk inn. Portalen skal etter hvert knyttes tett til nye nettsider for skolen – som høsten 2018 hadde et forprosjekt med ekstern prosjektleder. I 2019 planlegges lanseringen av nye nmh.no som ny publiseringsplattform, med nytt design og nye brukeropplevelser.

I desember kom også første sesong av podkasten *Lyden av*, laget av Oslo-redaksjonen av det skandinaviske produksjonsselskapet Filt, med journalist Einar Stray og produsent Peter Daatland. Episodene, som er historier i reportasjestil, har fått mye oppmerksomhet med mer enn tusen lyttinger de første to ukene. Ønsket er at både nettportalen og podkasten skal nå mange som ikke er klar

over at historier fra Musikkhøgskolen er spennende i seg selv, med alt som følger med av forventninger, kunnskap, læring, vennskap, lidenskap og fortvilelse. Og om kunst som vokser seg større fordi den blir til i et samspill.

Konsertvirksomhet. NMH er en av landets største og mest aktive konsertformidlere med rundt 400 offisielle arrangementer i året. I tillegg har studentene rundt 100 konserter i egen regi i skolens lokaler. Dette er såkalte *lavterskel studentkonserter* – konserter der studentene selv kan reservere konsertsaler med tilhørende utstyr og instrumenter. De produserer og gjennomfører konsertene i egen regi, uten annen bistand enn generell veiledning fra administrasjonen. Dette er langt på vei gjennomføring av obligatorisk aktivitet, men målet er også at studentene skal reflektere over og forstå helheten i en konsertproduksjon.

I en tid der rollen for den profesjonelle musikeren er i forandring, krever det også at NMH som utdanningsinstitusjon vurderer egne måter å jobbe med konserter på. Vi har i 2018 satt i gang en prosess som har ført til en identitetsdiskusjon, vurdering av NMHs rolle som konsertarrangør. Dette er et arbeid som vil fortsette i 2019, og som vil bli retningsgivende for vår profil som konsertarrangør.

I samspill med andre. Vi har samarbeidet med en rekke nasjonale og internasjonale konsertarrangører, festivaler og formidlere i løpet av 2018, og også her har studentene vært i front. Det mest omfattende prosjektet fant sted med en stor produksjon av den amerikanske komponisten Steve Reichs *Music for 18 musicians* med to konserter under Festspillene i Bergen. NMH hadde totalansvaret for den ene av disse konsertene – en oppsøkende

fullproduksjon på et kollektivknutepunkt på Jernbanestasjonen i Bergen. Dette er et resultat av et strategisk valg om å få musikk ut blant folk. Det er vi som oppsøker publikum, ikke omvendt. Samspill mellom lærere og studenter opptrer i nye kontekster – som også på ulike måter påvirker det musikalske resultatet. Vi får dessuten erfaringer med nye måter å framføre musikk på. Den andre konserten med samme verk ble spilt i en mer tradisjonell setting – nemlig i den middelalderse Håkonshallen.

NMHs studentfestival *Serendip* fikk i 2018 sentrale posisjoner i hovedprogrammene til Kongsberg jazzfestival og Oslo Jazzfestival, og jazzslagverksensemblen *Extended Ground*, under ledelse av Thomas Strønen deltok i Oslo Worlds hovedprogram i samarbeid med profesjonelle norske og indiske musikere. Dette er eksempler på at NMH har et godt rykte og en god merkevare blant arrangørene, ettersom det her er festivalene som inviterer.

I tillegg oppsøker også NMH aktivt kulturliv utenfor Oslo. Blant annet reiste et utvalg masterstudenter til Hammerfest. Studenter holdt konserter hjemme hos folk, på kontorer, i Kulturhuset, på fiskeskøyter – og preget hver en krok av byen. De laget egne forestillinger med barn, og samarbeidet med bredden av musikklivet i byen – sammen med skoler, kor, korps og andre aktører i kulturlivet. Resultatet var et imponerende lokalt engasjement og overveldende respons. Gjennom denne uka snakket de fleste om NMH i Hammerfest. Vi får vist oss fram, men vi får også samarbeidet med andre, som i neste runde gir lokalt engasjement og inspirasjon. Alt i alt blir det en verdifull læring for våre studenter og en god måte å få relasjon til folk og miljøer utenfor Oslo.

Økende aktivitet. Med et økende antall studenter, øker også aktivitetsnivået. Dette har vi de siste årene merket tydelig på både fysiske ressurser og personalressurser. For å sikre at aktiviteten vår er relevant, at riktig aktivitet

prioriteres – og for å samle, styre og jobbe strategisk når aktivitet legges, så ble det i 2018 opprettet et eget prioriteringsutvalg. Utvalget består utelukkende av stabsledere og rektoratsmedlemmer.

Pling ut i verden. I mai ga vi ut vår andre utgave av magasinet *Pling*. Disse utgivelsene gir et inntrykk av forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid ved NMH. Artikkelen er skrevet med utgangspunkt i journalistiske prinsipper og tar denne gangen blant annet for seg en maskin som kan improvisere, om en tromme og hardingfele som prøver å finne felles puls, om Stasi og Hollywood, om historier om gjenoppdagede undervisningsteknikker fra 1700-tallets Italia og om tanker om idrettspsykologi i høyere musikkutdanning. Et utvalg av artiklene fra den første og andre utgave av *Pling* ble også høsten 2018 oversatt til engelsk og sendt til flere hundre musikkutdanningsinstitusjoner i hele verden. Med disse magasinene har vi en mulighet til å distribuere innholdet vårt på en annen måte enn gjennom elektroniske kommunikasjonskanaler. Vi har tro på at dette er én av flere metoder, som i kombinasjon med hverandre, kan gjøre vår virksomhet kjent.

Publikasjoner og åpen tilgang. NMHs FoU-virksomhet speiler den store bredden av fag og emner ved institusjonen, og favner mange ulike typer FoU-resultater. Resultatene av det kunstneriske utviklingsarbeidet materialiserer seg oftest som konserter og innspillinger, men i økende grad deles nå resultatene av kunstnerisk utviklingsarbeid i den internasjonale databasen *Research Catalogue (RC)*, der NMH ble portalmedlem i 2017. Det er både tekst, lyd og video som deles, og databasen har åpen tilgang og er etablert på samme plattform som det internasjonale elektroniske fagfelleverderte tidsskriftet *Journal of Artistic Research*.

I et dedikert toårig prosjekt utviklet NMH i 2018, i samarbeid med eierne av databasen, en mer brukervennlig og

Musikk i fengsel

Å arrangere konserter for ulike målgrupper er en del av NMHs samfunnsoppdrag. Prosjektet *Musikk i fengsel* handler om å legge til rette for nye menneskelige møtepunkter gjennom konserter og felles musikkaktiviteter i ulike fengsler.

Et fengsel er en konsertarena som skiller seg fra hvor studentene ellers presenterer sin musikk – en arena som gjør noe med alle som deltar. Å være innenfor murene gir et møte med en del av virkeligheten studentene ikke har så nær tilgang til. Det er mange ulike skjebner, og kulturtilbud betyr mye i en hverdag preget av isolasjon og restriksjoner.

For de innsatte er det en spesiell konsertsituasjon, siden de ikke aktivt velger å gå på konsert. Tilbakemeldingene er likevel at musikken og denne type opplevelser betyr mye, og mange uttrykker takknemlighet for at NMH-musikk kommer til dem.

Prosjektansvarlig siden 2011, og førstelektor i musikkpedagogikk Bente Almås ønsker å finne ut hva konsertene i fengsler gjør med studentene. Øker det bevisstheten rundt kommunikasjon og dialog? Endrer studentenes holdninger seg? Endres synet på de innsatte?

I 2019 vil NMH utgi en bok om dette prosjektet, der studenter, innsatte og prosjektlederen deler historier og erfaringer.

Prosjektet er åpent for alle studenter ved NMH, og kan være en del av hovedinstrumentundervisning, kammermusikkundervisning eller andre emner i studiene.

Konserter. I 2018 er det gjennomført 19 konserter i Oslo fengsel, Ila, Bredtveit, Kroksrud og Ullersmo. Til sammen er 55 studenter involvert på disse konsertene. I tillegg er det gjennomført 11 adventskonserter med ni studenter i seks ulike

fengsler, Tyrilistiftelsens behandlingssted på Kampen og Politiets utlendingsinternat på Trandum.

Workshops. I tillegg til konsertene er gjennomføring av workshops en del av prosjektet. Målet for både innsatte og studenter er mestring, læring, deltakelse, samarbeid, refleksjon og bygging av selvfølelse.

I 2018 er det gjennomført to workshops for masterstudenter i utøving. I løpet av fem dager i februar hadde fem masterstudenter og 12 innsatte workshop i Ila fengsel, og i fire dager i oktober hadde fem masterstudenter og åtte innsatte workshop på Politiets utlendingsinternat Trandum.

Praksis i musikkterapi. Nytt i 2018 er at vi har opprettet en praksisplass for en masterstudent i musikkterapi i Ila fengsel og forvaringsanstalt.

funksjonell publiseringsmodul. Med denne modulen på plass etableres nå RC som det foretrukne valget for både våre kunstneriske stipendiater og for de eksternfinansierte prosjektene innenfor kunstnerisk utviklingsarbeid. Også internasjonalt øker bruken av denne modulen, og samarbeidet i nettverket med andre kunstutdanningsinstitusjoner i Europa kan med riktig vekst og utvikling bli sentral innenfor dokumentasjon og publisering av kunstnerisk utviklingsarbeid. NMH setter av dedikerte ressurser til opplæring, support, forvaltning, utvikling og nettverksbygging for å implementere RC ved NMH og for å delta i den videre utviklingen av databasen.

NMHs eget forlag *NMH-publikasjoner* fortsetter å utvikle og publisere utgivelser med åpen tilgang, med resultater fra ulike fagmiljøer ved høgskolen: doktorgradsavhandlinger, antologier og årbøker fra de musikkpedagogiske og musikkterapeutiske fagmiljøene, og læreverk på nett og i bokform. Disse utgivelsene er med enkeltstående unntak åpent tilgjengelige som pdf eller e-bok i det åpne institusjonsarkivet *Brage*. I 2018 utkom det tre doktorgradsavhandlinger, Geir Johansens evaluering av Majorstua-prosjektet *Musikktalent i grunnskolen*, en større rapport om samarbeidsprosjektet *Follo-piloten* og årbok 19 i *Nordisk musikkpedagogisk forskning*.

Kvantitative styringsparametere	2014	2015	2016	2017	2018
Antall offentlige konserter i regi av NMH	269	266	270	258	241
Antall offentlige konserter på eksterne arenaer	113	102	99	112	94
Antall betalende publikum	1436	2086	1713	2747	2256
Antall konferanser		10	6	8	8

Offentlige konserter. Antall konserter har gått ned fordi flere konserter i 2018 er initiert og styrt av studentene. Vi hadde 97 registrerte *lavterskelkonserter* i NMHs saler i tillegg til et ukjent antall konserter i andre rom. Det totale konserttallet på NMH er dermed 325. Det er en økning i den totale aktiviteten, samtidig som det er en styrt nedgang i antall konserter som offentliggjøres av NMH. Fram til 2017 var disse konsertene medregnet i det totale konserttallet.

Eksterne arenaer. Antallet offentlige konserter på eksterne arenaer speiler det som er publisert i NMHs

arrangementskalender. I tillegg blir det gjennomført en rekke prosjekter og konserter i samarbeid med eksterne aktører – som fengsler, eldresentre og bedrifter. Dette er ofte lukkede konserter, som aldri finner veien til NMHs offisielle kalender.

Betalende publikum. Antall betalende publikum viser kun reelt betalte billetter. I tillegg kommer inviterte gjester, barn, ungdom og publikum med fribilletter. Regner vi med dem, blir totaltallet 2923. 2017 var for øvrig et spesielt godt år ettersom vi arrangerte festivalen *Lyden av Musikkhøgskolen*.

Totalt besøkstall. Det totale besøktallet på NMHs annonserte konserter i 2018 er 15 423. I dette tallet regner vi kun med konserter publisert i NMHs arrangementskalender. Enkelte av disse konsertene er ikke bemannet med arrangementsverter, og vi har derfor ikke oversikt over nøyaktig antall besøkende. Her har vi beregnet 25 besøkende pr. konsert, men de reelle tallene kan være langt høyere. Vi er godt fornøyd med utviklingen av antall besøkende til våre konserter.

Internkommunikasjon. *Kommunikasjon gir liv til strategien* er tittelen på NMHs kommunikasjonsstrategi. Den ble lansert i 2017 og tar utgangspunkt i flere kommunikasjonsprinsipper- og utfordringer. Vi har blant annet en hypotese om en lite effektiv internkommunikasjon på NMH, og derfor gjennomførte vi rett før sommeren 2018 en internkommunikasjonsundersøkelse i samarbeid med analysebyrået Kantar. Dette er en nullpunktundersøkelse, som også skal gjennomføres ved senere anledninger for å avgjøre om kommunikasjons tiltak har effekt. En klar anbefaling fra Kantar i første omgang er at NMH må sørge for at kommunikasjonen til ansatte og studenter må gå gjennom et færre antall kanaler, og at vi må innføre rutiner for hva som skal formidles hvor. Gjennom hele høsten 2018 har vi fulgt opp med kvalitative undersøkelser i ulike deler av organisasjonen. Målet er konkrete tiltakslistene i tiden framover.

Markedsføring. Kommunikasjonsstrategien legger også vekt på forskjellen mellom markedsføring og strategisk kommunikasjon. NMH har profesjonalisert dette skillet med ansettelse av to nye medarbeidere i midlertidige stillinger. Etableringen av prosjektet har vært et prioritert tiltak for NMH i 2018, og våre nye ressurser legger vekt på en profesjonell og direkte rettet markedsføring i våre kanaler hovedsakelig til konsertpublikum og potensielle studenter. Målet er også å få innsikt i metoder og strategier som kan gjøre oss mer synlige, attraktive og profilerte overfor våre viktigste interessenter i hele verden. De første månedene av dette arbeidet viser for øvrig at vi har et varig behov for en markedsfører på NMH, og vi har derfor opprettet en fast stilling.

Organisasjon og drift

NMH har i 2018 gjennomført en arbeidsmiljøundersøkelse med rekordhøy deltakelse. Vi har også satt i gang meritteringsordning for utdanningsfaglig kompetanse.

Prioriterte tiltak:

- Gjennomgå stillingsstrukturen som del av revisjonen av faglig stillingsplan.
- Gjennomføre en arbeidsmiljøundersøkelse.
- Utvikle en meritteringsordning for å styrke utdanningsfaglig kompetanse.
- Rullere strategisk plan med ambisjoner for 2019–2022.
- Styrke studieprogramledelse gjennom tilbud om lederutvikling.

Stillingsstrukturen. NMHs strategi legger vekt på å videreutvikle fagmiljøer gjennom profilering, kompetanseutvikling og strategisk rekruttering. Arbeidet med å revidere faglig stillingsplan ble derfor satt i gang høsten 2018. En stillingsplan gir grunnlag for å vedta retningslinjer for framtidige ansettelser, dimensjonering av fagmiljøer, valg av stillingskategorier, tildeling av fast FoU-ressurs og bruk av tilsetningsform. Foreløpig har styret behandlet et grunnlagsnotat og lagt en plan for veien videre. I juni skal overordnede prinsipper og strategiske avveininger være klare, mens stillingsplanen skal være ferdig høsten 2019.

Arbeidsmiljøundersøkelse. NMH gjennomførte høsten 2018 en arbeidsmiljø- og klimaundersøkelse (ARK). Den endelige svarprosenten for hele NMH ble 74,7 % – noe som ligger godt over gjennomsnittet for sektoren. Alle ansatte i over 20 % stilling og alle i åremålsstilling fikk mulighet til å delta i undersøkelsen. Som et resultat av undersøkelsen, har alle våre seksjoner kartlagt forbedrings- og bevaringsområder i samarbeid med våre ansatte, og utarbeidet tiltak basert på dette. I 2019 blir arbeidsmiljøundersøkelsen fulgt opp med lokale tiltaksplaner.

Meritteringsordning. NMH stiller seg svært positiv til regjeringens krav i stortingsmeldingen *Kultur for kvalitet i høyere utdanning* om at alle utdanningsinstitusjoner innen 2019 skal ha etablert en meritteringsordning for utdanningsfaglig kompetanse. Vårt forslag til meritteringsordning for undervisere, *Program for merittering av utdanningsfaglig kompetanse*, har vært på høring og er vedtatt av studieutvalget. Til forskjell fra andre meritteringsordninger der man gjerne vurderes på bakgrunn av tidligere meritter, har NMH besluttet at våre undervisere skal meritteres gjennom å delta i et program hvor de vil bli veiledet på et prosjekt knyttet til utvikling av egen undervisning. Meritteringsordningen skal bygge på en delingskultur, der kollegaveiledning står sentralt, og der formidling av prosjektets resultater blir viktig. Vi mener dette er en modell som vil sikre læring på tvers, og at utvikling og uttesting av ny undervisningsmetodikk kan komme hele NMH til gode. Første kull skal etter planen ha oppstart høsten 2019.

Rullering av strategisk plan. NMHs strategi beskriver fem hovedtemaer for perioden 2015–2025 med hovedmål for hvert strategiske tema. Innenfor hvert av temaene er det ambisjoner fram til 2018. Det skal derfor utarbeides nye ambisjoner for perioden 2019–2022. Arbeidet startet i 2018 og er organisert i et prosjekt med en prosjektgruppe og en styringsgruppe – og fikk i starten av prosessen konsulentbistand fra Deloitte. I tillegg er det opprettet en referansegruppe med representanter for ansatte og studenter.

Prosesen omfatter en analyse- og innsiktsdel, en del der vi vurderer ulike alternativer og en del der vi velger mellom disse. I alle faser er NMHs ansatte og studenter involvert, og tjenestemannsorganisasjonene vil bli hørt. I 2018 ble det gjennomført dialogmøter, workshop med alle ansatte og to møter med referansegruppen. Forslag til ambisjoner for 2019–2022 blir lagt fram for styret i 2019.

Studieprogramledelse. Alle ledere og andre interesserte deltok på en halvdagssamling om samarbeid i team og arbeidsgrupper. Samlingen besto av foredrag, gruppearbeid og diskusjon, og ble ledet av Henning Bang – forsker på effektivitet i lederteam og grupper ved Universitetet i Oslo.

Studielederrollen var en ny funksjon ved NMH i 2017. Studielederne har ansvar for programkvaliteten, blant annet gjennom faglig koordinering og ved å sikre faglig sammenheng og helhet i studiet. For å styrke studieprogramlederne i rollen, arrangeres det, i tillegg til nevnte samling, jevnlig møter hvor de kan utveksle erfaringer og holde seg oppdatert.

Stadig mer trangbodd. NMH har store utfordringer både når det gjelder kontorplasser, øverom, prøvespillslokaler, konsertarenaer, lagerplass, undervisningsrom og større rom til konferanser. Det jobbes med dette på flere plan. Et konseptvalgnotat er i samarbeid med Statsbygg gjennomgått og oppdatert. Areal er inkludert i utviklingsavtalen mellom NMH og KD, og NMH har hatt et avklaringsmøte med KD. Våren 2019 skal det utarbeides en konseptvalgutredning. Det er også nedsatt et realutvalg som ser på muligheten for effektivisering av eksisterende areal og eventuelt behov for å leie eksterne lokaler.

Om midlertidige stillinger. Ved NMH, som ellers i arbeidslivet, er hovedregelen at det skal tilsettes i fast stilling. I tillegg kommer ansettelse i åremålsstillinger, hjemlet i statsansatteloven § 10, jf. universitets- og høyskoleloven § 6-4 for postdoktorstillinger, stipendiater og undervisnings- og forskerstillinger når skapende eller utøvende kunstnerisk kompetanse inngår som et vesentlig element i kompetansekravet. Ansettelse på åremål i statsansatteloven hører inn under en annen bestemmelse enn midlertidig ansettelse.

Når det gjelder bruken av midlertidige ansettelse, vil disse i hovedsak være knyttet til vikariater, til prosjektarbeid med hjemmel i statsansatteloven § 9, eller til undervisningsoppgaver av midlertidig karakter. For den siste gruppen vil det for det meste være snakk om timelærere med mindre enn 37,5 % av full stilling, slik at det her er arbeidsmiljøloven § 14-9 som gir hjemmel. Rent unntaksvis kan det bli foretatt ansettelse etter de mer generelle bestemmelsene i statsansatteloven § 9 og arbeidsmiljøloven § 14-9. I tillegg kan det skje at enkelte deltidsansatte arbeider utover avtalt stillingsstørrelse. Dette inngår også i den totale midlertidigheten.

NMH vil i 2019 gå gjennom bruken av ulike tilsettingsformer. Målet er å identifisere eventuelle midlertidige ansettelse som heller kunne vært åremålstilsetninger eller faste ansettelse. For deltidsansatte som jevnlig arbeider utover avtalt arbeidstid, vil det bli vurdert om dette gir grunnlag for utvidet stillingsstørrelse.

NMH praktiserer meroffentlighet i ansettelsessaker, og det vil alltid bli vurdert å gi innsyn i dokumenter som ikke er underlagt taushetsplikt, også i tilfeller som ellers ville vært omfattet av unntaksregelen i offentleglova § 25. Prinsippet om transparens i ansettelsessaker blir også ivaretatt gjennom de ansattes representasjon i ansettelsesutvalg og tilsettingsråd, og deres involvering i forkant av utlysninger.

Biblioteket. NMH har landets største bibliotek innen høyere musikkutdanning, og har dermed mye materiale som er etterspurt også utenfor egen institusjon. Bibliotekets samlinger er søkbare fra hjemmesiden, og gjennom et godt utbygget fjernlånsnettverk mellom biblioteker i hele landet ble det i 2018 lånt ut flere hundre bøker, noter med mer til studenter og lærere ved andre utdanningsinstitusjoner, til musikk institusjoner og enkeltpersoner i befolkningen.

Utlånet til egne studenter og lærere utgjør naturligvis den største delen av utlånet. Bare til NMHs omfattende aktiviteter med orkester, kor og ensembler ble det brukt rundt 10 000 noter.

Via biblioteket har studenter og ansatte tilgang til strømmetjenester og en rekke relevante databaser. Kursene i databasesøk er i år blitt revidert etter intervjuer med masterstudenter. Med dette ønsker vi å gi studentene et mer treffsikkert tilbud og å stimulere til økt bruk av databasene. For neste år planlegges det også kurs i referanseverktøyet *EndNote* for masterstudenter og stipendiater.

Vi ønsker å synliggjøre og løfte fram de kvinnelige komponistene – etter å ha registrert at kvinnelige rollemodeller og deres musikk i stadig større grad er blitt etterspurt både av studenter og lærere. På slutten av 2018 satte vi derfor i gang et prosjekt med innkjøp av mer

musikk av kvinnelige komponister, både norske og utenlandske. I tråd med dette kommer vi også til å vektlegge kvinnelige dirigenter ved innkjøp av lydopptak. I løpet av våren 2019 vil dette bli markedsført blant annet gjennom utstillinger på skolen.

Biblioteket er involvert i prosjektet *Bridging the gap – Qualifying Music Students for a Changing Music Profession* (Tbilisi-prosjektet). Prosjektet skal blant annet bidra til å etablere et praktisk rettet utdanningstilbud i musikkpedagogikk ved det statlige musikkonservatoriet i Tbilisi, bygge opp en master i musikkteknologi der og bidra til å utvikle og bygge opp nye systemer for biblioteket deres. Vi er nå midtveis i prosjektet og i februar måned ble det holdt en konferanse med oppsummering, evaluering og videre planlegging. I forbindelse med konferansen hadde to ansatte fra NMHs bibliotek også workshop for de ansatte ved konservatoriets bibliotek.

Kvantitative styringsparametere	2016	2017	2018
Andel kvinner i dosent- og professorstillinger (KD)	25,4 %	29,9 %	37,1 %
Andel kvinner i faglige stillinger (undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger)	35,3 %	34,3 %	36,5 %
Andel midlertidige tilsatte i undervisnings- og forskerstillinger (KD)	4,6 %	5,5 %	7,5 %
Andel stillinger i 50 % eller mer	81,7 %	81,9 %	83,5 %
Antall årsverk undervisning, forsknings- og formidlingsstillinger pr. administrativt årsverk	3,1	2,9	2,8
Andel lønn av totale inntekter	61,8 %	60,0 %	63,2 %

Flere professorer. Den økte andel kvinner i dosent- og professorstillinger kommer som et resultat av opprykkprosjektet. Fra 2015 til 2017 deltok 17 kvinner i prosjektet der det ble gitt støtte i form av veiledning fra mentor. Av 11 opprykksøknader fikk åtte et personlig kompetanseopptrykk.

4 Styring og kontroll av virksomheten

Den overordnede vurderingen av NMHs styring og kontroll er at den er god, og at risikoen for brudd på lover og regler er lav. Vi jobber stadig med å effektivisere prosesser, samtidig som vi har stor oppmerksomhet på kvalitet.

NMH har et system for internkontroll innenfor økonomiforvaltningsområdet som består av retningslinjer, policy-dokumenter og rutinebeskrivelser knyttet til bl.a. mål- og resultatstyring, risikostyring og internkontroll, budsjett- og regnskap, prosjektstyring, investeringsoppfølging og evaluering. Vi har også et tilsvarende internkontrollsystem for områdene studier og personalforvaltning.

NMH følger de grunnleggende styringsprinsipper i staten, jf. §§ 4 og 14 i økonomireglementet, og bestemmelsene pkt. 2.4 om internkontroll. Som det framgår av vårt internkontrollsystem, blir det gjennomført nøkkelkontroller hvert tertial som skal kunne avdekke avvik.

Risikovurderinger gjennomføres hvert år i forbindelse med ledelsens årlige planlegging og utarbeidelse av årlige mål og tiltak for påfølgende år. Utgangspunktet er risikovurderinger av alle ambisjonene i NMHs strategiske plan.

Vi har et internregnskap som gir oversikt og kontroll av NMHs aktiviteter på ulike nivåer, inndelt etter steds-koder, formål og prosjekter. Dette gir en mulighet for resultatoppfølging og planlegging. NMH har ingen revisjonsmerknader fra Riksrevisjonen.

Digitalisering. NMH følger opp digitaliseringsmålene i IKT-strategien vår blant annet ved å evaluere digitale løsninger som allerede er i drift, som telefoni, sentralbord, Office365 og hvordan backup-løsning vi skulle ha (skybasert eller ikke).

Vi er godt i gang med å digitalisere innkjøp og anskaffelser, og vi bruker konkurransegjennomføringsverktøy

(KGV) på alle anskaffelsesprosesser over 500 000 kroner. NMH har også et elektronisk bestillingssystem og fra 2019 jobber vi med å få på plass en helelektronisk prosess fra anskaffelse til bestilling og til mottak av faktura. Heldigitalisering skal bidra til en god og effektiv prosess. Vi har oversikt over rammeavtalene på hjemmesiden vår, og fra 2019 skal vi vurdere å ta i bruk en avtaleoppfølgingsmodul fra KGV-leverandøren.

Enkelte andre arbeidsprosesser i administrasjonen er gjennomgått for å se på hva som kan digitaliseres og/eller automatiseres. Delprosesser knyttet til timeplaner, opptak og læringsplattformer er eksempler på slike prosesser.

Et annen del av IKT-strategien handler om veiledning og kompetanseheving. IT-drift bruker mye tid på veiledning av ansatte i effektiv og sikker databruk. Dette vil med stor sannsynlighet føre til effektivisering av arbeidsprosesser, mindre risiko for menneskelige feil og en bedre datakvalitet.

Digital teknologi i læring og undervisning. Ved NMH er det et stort potensial for å ta i bruk digitale verktøy i eksisterende undervisning og i utviklingen av nye undervisningsformer. I 2018 har NMH gjennom CEMPE og med støtte fra Norgesuniversitetet satt opp en VR-lab der studenter ved hjelp av avansert 3D-teknologi kan øve seg på å framføre verker i ulike simulerte prestasjonssituasjoner, som orkesteraudition og i store konsertsaler. CEMPE startet i 2018 også opp et pilotprosjekt der ca. 20 studenter prøver ut en digital kjernemappe. Kjernemappen er tenkt å kunne gi et overblikk over studentens ulike musikalske arbeider, og stimulere bevissthet, kritisk tenkning og dialog rundt deres musikalske utvikling og kunstneriske profil.

Samtidig med at det pågår interessante mindre utviklingsprosjekter, er det fremdeles utfordrende å engasjere deler av lærerstaben ved NMH til å utforske digitale læringsarenaer. På slutten av året ble det ansatt en prosjektleder som skal ha et strategisk ansvar for bruk av digitale læringsformer ved NMH. Det er forventet at dette vil bidra til økt bruk av digitale læringsverktøy blant NMHs lærere, og at det vil kunne stimulere til eksperimentering med alternative lærings- og undervisningsformer.

Personvern – GDPR. I tråd med krav i den nye personvernforordningen har vi i samarbeid med Arkitektur- og designhøgskolen inngått en avtale med en ekstern konsulent som skolens personvernombud. Konsulentens kompetanse er benyttet for å få på plass protokoll, veiledere, personvernerklæringer, risikoanalyser, rutiner for avvikshåndtering og innsynsbegjæring og ledelsens gjennomgang. Mye av dette er gjort, men arbeidet fortsetter inn i 2019. Det er viktig for NMH å få dette helt på plass, slik at våre ansatte, studenter og søkere kan være sikre på at personopplysninger forvaltes og behandles på en god måte.

Innkjøp og anskaffelser. Anskaffelser og innkjøp ved NMH følger lov om offentlige anskaffelser, forskrift om offentlige anskaffelser og annet relevant regelverk. Videre har NMH utarbeidet og implementert interne rutiner, innkjøpsveileder og etiske retningslinjer for innkjøp og anskaffelse. Enhver anskaffelse baseres, så langt det er mulig, på konkurranse uansett anskaffelsesprosedyre. Konkurransen gjennomføres i samsvar med god anbuds- og forretningsikk.

Motvirkning av arbeidslivskriminalitet. NMH har utarbeidet innkjøpsbetingelser for kjøp av varer og tjenester, som følger med alle kontrakter inngått ved NMH. I tjenestekontraktene er leverandøren ansvarlig for at egne ansatte og ansatte hos underleverandører har lønns- og arbeidsvilkår i henhold til forskrift om allmenngjort tariffavtale og

forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter av 8. februar 2008. Leverandøren plikter på forespørsel å dokumentere lønns- og arbeidsvilkårene for egne arbeidstakere og arbeidstakere hos eventuelle underleverandører.

Beredskap og sikkerhet. Sikkerhetsledelse er en kompetanse beredskapsgruppen på NMH har hentet utenfra via bedriftshelsetjenesten. I 2018 har vi skriftet leverandør av bedriftshelsetjenester, og den nye leverandøren har ikke sikkerhetsledelse i porteføljen. Derfor har vi hatt en anbudsprosess, og har nå valgt en leverandør som vil bistå oss i å revidere beredskapsplanene og bistå ved beredskapsøvelser. For å skape en større bevissthet rundt brannvern hos alle som bruker huset, og stå bedre rustet om vi skulle få en hendelse, har vi tegnet en avtale med branntest.no. Dette er et e-læringskurs i brannvern. Administrativt ansatte gjennomførte kurset og tok testen i 2018, mens lærere og studenter tar testen tidlig i 2019.

Lærlinger. KD viste i tildelingsbrevet for 2017 til samfunnskontrakten mellom regjeringen og partene i arbeidslivet for perioden 2016–2020, og forventer at alle institusjoner bidrar til fortsatt økning i antallet lærlinger. NMH har tatt oppfordringen, og har rekruttert inn en lærling via Opplæringskontoret OK stat innenfor kontor- og administrasjonsfaget, kontorservice. Lærlingen ble ansatt fra august 2017 til august 2019. Med utgangspunkt i læreplanen i kontor- og administrasjonsfaget utgitt av Utdanningsdirektoratet, er det laget en opplæringsplan, som angir hvilke områder lærlingen skal jobbe innenfor i løpet av toårsperioden. Etter planen vil det bli ansatt en lærling annethvert år, og det planlegges å ta inn en lærling innen IKT-faget fra august 2019.

Inkluderingsdugnad. Regjeringens inkluderingsdugnad er et felles samfunnsoppdrag for å få flere i jobb, og særlig de som for eksempel har nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en. NMH bidrar i denne inkluderingsdugnaden.

Mangfold og likestilling

NMH skal være en god studie- og arbeidsplass for alle. Arbeidet med mangfold og likestilling skal sørge for at både studenter og ansatte – uavhengig av kjønn, etnisk tilhørighet, religion eller seksuell legning har like muligheter.

NNMHs *Utvalg for mangfold og likestilling* (UML) skal avdekke skjevheter, foreslå tiltak og støtte ledelsen i likestillingsarbeid på skolen. Mandatet for arbeidet tar utgangspunkt i *Lov om likestilling for forbud mot diskriminering*. Lovens formål er å «fremme likestilling og hindre diskriminering på grunn av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk, alder og andre vesentlige forhold ved en person».

Avdekke skjevheter. I 2018 har utvalget blant annet laget en skisse til handlingsplan med ulike hovedtemaer for hvert år. Det er også utviklet en ny plan for rapportering. Målet er å kartlegge kjønnsforskjeller blant annet i ledelsen og styret, i råd og komiteer, og blant gjestelærere, vikarer, sensorer og jurymedlemmer. Men også i artikler og bildebruk i våre publikasjoner, og i tildeling av FoU-midler.

Utvalgsmedlemmer har i løpet av året vært i møte med NMHs seksjoner, ledelse og administrasjon for å presentere UMLs idéer om fokusområder. I disse møtene er det diskutert utfordringer – med mål om å øke den generelle bevisstheten rundt mangfold og likestilling i hele organisasjonen.

Utvalget har representert NMH i ulike eksterne sammenhenger – som for eksempel i foreningen Balansekunst, i ulike konferanser om likestilling, og tatt initiativ til

debattmøter i samarbeid med NMHs studenter. Temaene for disse møtene har vært seksuell trakassering, etiske retningslinjer og personlige grenser.

Tiltak mot seksuell trakassering. I kjølvann av #metoo har NMH mottatt seks varsler fra nåværende og tidligere studenter om uønsket seksuell oppmerksomhet fra ansatte, tidligere ansatte og personer som har vært midlertidig engasjert ved NMH.

NMH har nulltoleranse for uønsket seksuell oppmerksomhet. Vi har ansvar for å sikre et trygt og godt læringsmiljø for studentene våre, og for å oppnå dette, jobber vi forebyggende med også å forsøke å avdekke hendelser det ikke blir varslet om.

Alle varsler som har kommet inn i 2018 er blitt behandlet i henhold til sakens omfang og gjeldende rutiner.

Retningslinjene for å håndtere varsler om uønsket seksuell oppmerksomhet er revidert, og hensikten er å sikre at opplysningene behandles sensitivt, og at tiltak på riktig nivå blir iverksatt.

Uønsket seksuell oppmerksomhet og trakassering har vært tema i åpne møter med studenter og ansatte. I tillegg ble det tema i en spørreundersøkelse rettet mot alle studenter før sommeren i 2018. Spørsmålene ble utviklet av Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI) og tilpasset studentene. Resultatene av undersøkelsen blir førende for hvordan NMH vil jobbe med dette framover.

Ansatte	2015	2016	2017	2018
Antall ansatte totalt	195,15	200,98	196,76	211,62
Antall menn totalt	113,2	113,3	114,1	119,56
Antall kvinner totalt	81,9	87,7	82,7	92,06
Kvinneandel totalt	42,0 %	43,6 %	42,0 %	43,5 %
Kvinneandel administrative stillinger	62,4 %	62,1 %	58,3 %	58,3 %
Kvinneandel undervisning og forskning	33,3 %	35,3 %	34,3 %	36,5 %

Ledelsen 2018	Menn	Kvinner
Rektoratet	2	2
Administrative ledere	3	4
Fagseksjonsledere	5	2
Andel	55,56 %	44,44 %

Utvalgene 2018	Menn	Kvinner
Medlemmer i utvalgene	132	102
Ledere i utvalgene	20	11
Andel medlemmer i utvalgene	56,4 %	43,6 %
Andel ledere i utvalgene	64,5 %	35,5 %

Juryene 2018	Menn	Kvinner
Antall medlemmer i opptaksjuryer	152	51
Antall ledere i opptaksjuryer	45	10
Andel medlemmer i opptaksjuryer	74,9 %	25,1 %
Andel ledere i opptaksjuryer	81,8 %	18,2 %
Antall medlemmer i eksamensjuryer	93	36
Andel medlemmer i eksamensjuryer	72,1 %	27,9 %

5 Vurdering av framtidsutsikter

NMHs langsiktige planlegging bygger på strategien *I samspill – strategi 2025*. Dokumentet inneholder mål og ambisjoner for fem prioriterte områder, som til sammen tegner konturene av vårt samfunnsoppdrag:

1. **Studenten i front**
2. **Kunst og vitenskap i samspill**
3. **Sterke fagmiljøer**
4. **Kultur for samhandling**
5. **I dialog med omverdenen**

De prioriterte tiltakene for 2019 tar utgangspunkt i utviklingsavtalen 2019–2022 inngått mellom NMH og Kunnskapsdepartementet og NMHs strategiske plan for 2015–2025. Noen av tiltakene bygger på målformuleringer fra underliggende strategidokumenter.

Studenten i front

NMH setter utviklingen av studentens selvstendighet og kunstneriske identitet i front. Studentenes perspektiv skal være førende for utviklingen av studietilbud, læringsformer og vurderingsformer.

Digitalisering av studiene. NMHs utviklingsavtale mellom KD og NMH har som delmål å øke bruken av digital teknologi i utdanningen. For å strukturere dette arbeidet, skal vi i 2019 utarbeide en handlingsplan for økt digitalisering av undervisningen (tiltak 1). Handlingsplanen vil hjelpe oss å koordinere faglige og administrative ressurser og målene beskrevet i *Strategi for bruk av digitale verktøy i læring og undervisning (2017)*.

Det frie kandidatstudiet. Som ledd i revisjonen av NMHs studieportefølje og ambisjonen om å rekruttere nye

Prioriterte tiltak i 2019 – samlet oversikt

1. Utarbeide en handlingsplan for økt digitalisering av studiene
2. Sette i gang et pilotprosjekt med økt opptak til det frie kandidatstudiet (FRIKA)
3. Utvikle prosjekter som skal lede til søknader om ekstern FoU-finansiering
4. Utrede hvordan kunstnerisk utviklingsarbeid kan styrkes i bachelor- og masterprogrammene
5. Kartlegge kompetansebehov i bruk av digitale læringsformer
6. Oppdatere faglig stillingsplan med bakgrunn i vedtatte retningslinjer for NMHs stillingsstruktur
7. Følge opp resultater fra ARK-undersøkelsen gjennom lokale tiltaksplaner
8. Kartlegge bruk av midlertidighet i faglige stillinger og vurdere konsekvenser for stillingsstrukturen
9. Avklare rammer for en permanent og langsiktig løsning for høgskolens arealbehov
10. Sikre midlertidige arealløsninger som ivaretar høgskolens behov og identitet
11. Følge opp funn og anbefalinger fra undersøkelsen om internkommunikasjon
12. Fullføre utviklingen av nye nettsider (nmh.no)
13. Utarbeide en markedsføringsstrategi
14. Kartlegge NMHs organisasjonsidentitet
15. Utvikle en språkstrategi for NMH

studentgrupper, vil vi i 2019 sette i gang et pilotprosjekt med økt opptak til det frie kandidatstudiet (tiltak 2). Målet for prosjektet er å prøve ut hvorvidt økt studenttall bidrar til å styrke samhandlingen mellom studentene i programmet og integreringen mot øvrige studieprogrammer.

Kunst og vitenskap i samspill

I samspillet mellom kunst og vitenskap oppstår kunnskap og erkjennelser som utfordrer vår forståelse av musikken som kunstart og uttrykksform. FoU-virksomheten ved NMH skal støtte opp om dette samspillet og sørge for at resultatene bidrar til å utvikle den musikkfaglige diskursen nasjonalt og internasjonalt.

Mer ekstern finansiering. For å nå utviklingsavtalens mål om å etablere og igangsette minst fire større ekstern-finansierte FoU-prosjekter innen 2022, vil vi i 2019 styrke arbeidet med å utvikle prosjekter som skal lede til søknader om ekstern FoU-finansiering (tiltak 3). Dette arbeidet omfatter målrettet tildeling av ekstra FoU-ressurs, rekruttering av spesialisert kompetanse innen prosjektutvikling og styrking av vår evne til å følge opp prosjekter administrativt.

Kunstnerisk utviklingsarbeid inn i studiene. Som ledd i arbeidet med å utvikle forståelsen av begrepet kunstnerisk utviklingsarbeid, vil vi i 2019 utrede hvordan begrepet kan styrkes i bachelor- og masterprogrammene (tiltak 4). Utredningen skal ta utgangspunkt i dagens emneportefølje og foreslå tiltak som bidrar til å styrke studentens kunstneriske selvstendighet og refleksjonsnivå.

Sterke fagmiljøer

NMH rommer et mangfold av fagpersoner med ulike erfaringer, ulike perspektiver og et bredt spekter av faglig kompetanse. Sammen utgjør de et av landets største fagmiljøer, med musikken som drivkraft og felles identitet.

Kompetanseutvikling innen digitalisering. I forlengelsen av utarbeidelsen av en handlingsplan for økt digitalisering av undervisningen (tiltak 1) er det nødvendig å kartlegge personalets kompetansebehov i bruk av digitale læringsformer (tiltak 5). Denne kartleggingen vil omfatte både faglig og teknisk/administrativt ansatte og skal legges til grunn for utviklingen av en langsiktig plan for kompetanseutvikling innen digitalisering.

Faglig stillingsplan. Med utgangspunkt i styrets gjennomgang av grunnlaget for NMHs stillingsstruktur, vil vi i 2019 videreføre arbeidet med å oppdatere faglig stillingsplan (tiltak 6). Stillingsplanen beskriver ressursfordeling og disponering for hvert fagmiljø og er høgskolens fremste styringsverktøy ved vurdering av stillingsbehov, stillingsutlysninger og tilsetninger.

Arbeidsmiljø. ARK – Arbeidsmiljø- og arbeidsklimaundersøkelsen ble gjennomført ved høgskolen høsten 2018. Undersøkelsen legger stor vekt på at resultatene skal analyseres og bearbeides av underliggende enheter gjennom utvikling av seksjonsvise tiltak. I 2019 vil vi derfor prioritere å følge opp resultater fra ARK-undersøkelsen gjennom lokale tiltaksplaner (tiltak 7).

Kultur for samhandling

NMHs kultur fremmer samhandling og tilhørighet. Ambisjonene legger vekt på å skape relevante møteplasser mellom studenter, fag og administrasjon, på strategisk lederutvikling, og kontinuerlig utvikling av NMH som et inkluderende og inspirerende felleskap.

Midlertidige stillinger. NMH har vesentlig lavere andel ansatte i midlertidige stillinger enn ellers i sektoren (7,5 % mot 16,8 %), men antallet medarbeidere med slike kontrakter er likevel høyere enn ønskelig. Det er behov for en systematisk analyse av årsaker, grunnlag og konsekvenser av midlertidige tilsetninger. Vi vil derfor i 2019

gjennomføre et administrativt prosjekt for å kartlegge bruk av midlertidighet i faglige stillinger og vurdere konsekvenser for stillingsstrukturen (tiltak 8).

Plassmangel. Utviklingsavtalen slår fast at NMH har hatt en økning i studenttallet på 30 % siden 2009, og at aktiviteten i tillegg har økt gjennom stipendiatstillinger og eksternfinansierte prosjekter. Aktivitetsnivået forventes å øke ytterligere de nærmeste årene. Det er derfor nødvendig å styrke arbeidet med å avklare rammer for en permanent og langsiktig løsning for høgskolens arealbehov (tiltak 9).

Midlertidige lokaler. I påvente av en permanent løsning for NMHs arealbehov, er det nødvendig å sikre midlertidige arealløsninger som ivaretar høgskolens behov og identitet (tiltak 10). Arbeidet med å kartlegge slike midlertidige løsninger skjer i nært samarbeid med styret, vernetjenesten og tillitsvalgte og vil bli regulert gjennom en omstillingsavtale.

Internkommunikasjon. I 2018 ble det gjennomført en undersøkelse om internkommunikasjon ved NMH i samarbeid med Kantar Media. Undersøkelsen omfattet både studenter og ansatte, og har bidratt med viktig informasjon om styrker og svakheter ved dagens løsninger. I 2019 vil vi følge opp funn og anbefalinger fra undersøkelsen om internkommunikasjon (tiltak 11).

I dialog med omverdenen

NMHs samfunnsoppdrag er tredelt: Det ber oss forvalte, fornye og formidle kunnskap fra en omfattende tradisjon. Det ber oss være til stede i den offentlige samtalen og bidra til ordskiftet med faglig innsikt og tyngde. Det er et oppdrag som stiller krav til fornyelse, etterrettelighet og åpenhet. Det er et oppdrag som forplikter.

Nye nettsider. Som ledd i implementeringen av kommunikasjonsstrategien og med bakgrunn i funn fra undersøkelsen av internkommunikasjon, vil vi i 2019 fullføre utviklingen av nye nettsider for NMH (tiltak 12). Prosjekter ble igangsatt i 2018 og ledes av en ekstern prosjektleder.

Markedsstrategi. For å tydeliggjøre forskjellen mellom markedsføring og strategisk kommunikasjon, og profesjonalisere måten vi etablerer og opprettholder relasjoner til våre omgivelser, vil vi i 2019 utarbeide en markedsføringsstrategi (tiltak 13). Strategien skal gi oss innsikt i hvordan vi kan kartlegge markedet vi er en del av og hjelpe oss finne fram til metoder som gjør at vi kan nå nye publikumsgrupper til våre arrangementer, og flere potensielle studenter til våre studier.

Hvem er vi – egentlig? I tillegg til tiltakene knyttet til internkommunikasjon, markedsføring og nye nettsider, ønsker vi i 2019 også å gjennomføre en kartlegging av NMHs organisasjonsidentitet (tiltak 14). En slik kartlegging vil bidra til å gi et konsistent og riktig bilde av NMHs

virksomhet basert på hvordan vi, ansatte og studenter på NMH, tolker kvaliteten ved vår organisasjon. Den vil brukes som en rettesnor i våre offisielle skildringer av oss selv, med et mål om å framstå som mest mulig autentisk, og som ledelsesverktøy i en topografi, som preges av et musikkliv i rask endring.

Språkstrategi. Alle universiteter og høyskoler har ansvar for å ta vare på og videreutvikle et fagspråk på norsk. Universitets- og høyskolerådet anbefaler også en gradvis større bruk av engelsk som kommunikasjonsform, noe også Språkrådet la vekt på da de utformet *Veiviser for språkvalg i universitets- og høyskolesektoren*. NMHs vil derfor i 2019 utvikle en språkstrategi knyttet til undervisning, forskning og kunstnerisk utvikling, formidling og administrative oppgaver (tiltak 15).

Utviklingsavtalen

Utviklingsavtalen mellom Kunnskapsdepartementet og Musikkhøgskolen er bygget opp rundt fire temaer: nasjonale utdanningsbehov og studieportefølje, kunst og vitenskap, undervisningskompetanse og campusutvikling.

Avtalen kom på plass i dialog mellom KD og NMH i 2018, og skal realiseres innenfor eksisterende finansielle ressurser innen våren 2022.

Nasjonale utdanningsbehov og studieportefølje

NMHs studieportefølje skal være relevant og tilpasset samfunnsbehovene og et musikkliv i endring. NMH skal samtidig bidra til koordinering og samordning av det nasjonale musikk- og kunstutdanningstilbudet.

Dette målet er todelt, dels handler det om utviklingen av NMHs egen studieportefølje og dels om NMHs rolle som aktør og samarbeidspartner i et nasjonalt utdanningstilbud. Det nasjonale musikk- og kunstutdanningstilbudet er preget av mange og små aktører og, til tross for gode samarbeidsforhold mellom aktørene, av liten grad av nasjonal samordning og etablert utdanningssamarbeid. Som den største aktøren innen musikk- og kunstutdanning, påhviler det NMH et ansvar for å initiere og etablere gode løsninger for samarbeid og arbeidsdeling. NMH skal også arbeide videre med sikte på økt digitalisering, økt innsats på etterutdanning og – for noen utdanninger – økt studentutveksling.

I løpet av avtaleperioden skal NMH:

- Gjennomføre en utredning av samfunnets behov for høyere musikkutdanning og forventede omstillingsbehov og etablere en tiltaksplan for å håndtere identifiserte utfordringer.
- Gjennomføre en revisjon av studieporteføljen ved NMH med sikte på tilpasning til framtidens utdanningsbehov og rekruttering av nye studentgruppe.
- Inngå bilaterale avtaler om samarbeid og arbeidsdeling

med minst tre norske institusjoner som gir musikk- og/eller kunstutdanning.

- Utarbeide og iverksette en handlingsplan for økt digitalisering av undervisningen, ved både økt bruk av digitale undervisningsverktøy og større vekt på digitale verktøy i musikkproduksjon, utøving og komponering.
- Øke volumet på etter- og videreutdanning (utenom videreutdanningstilbud som ligger inne i den faste studieporteføljen) med minimum 25 %, med utgangspunkt i deltakertallet for slike aktiviteter i 2017.
- Øke antallet utreisende utvekslingsstudenter med minimum 50 %, med utgangspunkt i antallet utreisende studenter i 2017.

Kunst og vitenskap

NMH skal styrke kvaliteten i institusjonens FoU-virksomhet, med særlig vekt på å utvikle evnen til å kunne konkurrere om ekstern FoU-finansiering.

Kunstnerisk utviklingsarbeid er en sentral FoU-aktivitet ved NMH. Kunstnerisk utviklingsarbeid er et begrep under utvikling, nasjonalt og internasjonalt, og NMH har en viktig rolle i arbeidet med å utvikle begrepet og forståelsen av det. Samtidig må NMH øke sin evne til å konkurrere om ekstern finansiering av vitenskapelig forskning. NMHs FoU-sentre har fått utvidet mandat og sentrene forventes å være de sentrale motorene i utviklingen av NMHs FoU-virksomhet.

I løpet av avtaleperioden skal NMH:

- Etablere og igangsette minst fire større FoU-prosjekter med ekstern finansiering og med nasjonale og/eller internasjonale samarbeidspartnere.

- Utvikle et stabilt og levedyktig ph.d.-program i kunstnerisk utviklingsarbeid i musikk.
- Være en sentral aktør i utvikling av forståelsen av begrepet kunstnerisk utviklingsarbeid, institusjonelt, nasjonalt og internasjonalt, gjennom KU-prosjekter, publikasjoner og deltakelse i og gjennomføring av konferanser.
- Styrke kunstnerisk utviklingsarbeid som begrep i bachelor- og masterprogrammene.

Undervisningskompetanse

NMH skal fastholde og videreutvikle posisjonen som et senter for fremragende utøvende og skapende musikkutdanning.

NMH har gjennom mange år vektlagt undervisningskompetanse gjennom egne høyskolepedagogiske tiltak. Det er likevel behov for økt satsing på videre utvikling av undervisningskompetanse. Gjennom CEMPE bidrar NMH også til utvikling av undervisningskompetanse i utøvende og skapende musikkutdanning nasjonalt og internasjonalt. Et viktig internasjonalt samarbeidstiltak er *AEC Platform for Learning and Teaching in Music Performance Education*, som drives i samarbeid mellom NMH, CEMPE og AEC – Association Européenne des Conservatoires, Académies de Musique et Musikhochschulen.

I løpet av avtaleperioden skal NMH:

- Utvikle og igangsette et program for høyskolepedagogisk videreutdanning, knyttet til en ordning for merittering av pedagogisk kompetanse. Minst 12 av NMHs ansatte skal ha gjennomført programmet i avtaleperioden.
- Utvikle og iverksette en plan for å øke både fagpersonalets

og det administrative personalets kompetanse i bruk av digitale læringsformer.

- Videreutvikle CEMPE – NMHs Senter for fremragende utdanning, følge opp *Action Plan 2019–2023* og legge til rette for implementering av resultater fra CEMPE i ordinær virksomhet.
- Utvikle *AEC Platform for learning and teaching* til en viktig europeisk arena for kvalitetsutvikling innen utøvende og skapende musikkutdanning i Europa.

Campusutvikling

NMH skal finne løsninger for å ivareta økte arealbehov som følge av aktivitetsøkning og nye arbeidsformer.

NMH har hatt en økning i studenttallet på over 30 % siden 2009. I tillegg er aktiviteten økt gjennom stipendiatstillinger og eksterntfinansiert virksomhet, og ventes å øke ytterligere på disse områdene de nærmeste årene. Det er derfor nødvendig å arbeide for å få på plass en tilfredsstillende arealløsning for framtida. I tillegg til at antall studenter og ansatte har økt, handler arealbehovet også om at produksjonsformene i musikklivet har endret seg og skapt nye arealbehov som ikke er tilfredsstillende dekket i dagens lokaler.

I løpet av avtaleperioden skal NMH:

- Vurdere og igangsette tiltak for å sikre optimal utnyttelse av dagens arealer.
- Initiere en prosess for å forberede en langsiktig løsning av arealbehovet for dagens aktivitet, og eventuelt en utvidelse av aktiviteten, gjennom et byggeprosjekt.
- Sikre midlertidige arealløsninger i påvente av mer langsiktige tiltak.

Budsjett 2019

Bevilgning fra KD

NMH har for 2019 fått tildelt en rammebevilgning fra KD på 287,600 mill. kr, som gir en nettoøkning på 21,241 mill. kr sammenliknet med bevilgningen for 2018. Helårvirkningen av tre nye stipendiatstillinger lagt inn i rammen f.o.m. 2019. Endringene fra 2018 til 2019 er som følger:

- En pris- og lønnsjustering på 7,645 mill. kr
- Resultatbasert uttelling på 10,715 mill. kr
- Økning på 429 000 kr som følge av nye studieplasser i 2017
- Konsekvensjustering (effektiviseringskutt), -1,328 mill. kr (0,5 %)
- Andre endringer, en nettoøkning på 3,780 mill. kr fordelt slik:
  - økning på 3,809 mill. kr som følge av nye rekrutteringsstillinger i 2018 (finansiert over kap. 281, post 01 i 2018).
  - reduksjon på -29 000 kr som følge av en justering ift. nytt finansieringssystem

Budsjettendringer 2018–2019

Rammetildeling 2018, ekskl. tre nye stipendiatstillinger	266 359
Resultatbasert uttelling	
Økning nye studieplasser pianostemming	429
Reduksjon knyttet til avbyråkratisering og effektivisering, 0,46 %	-1 328
Økning pga. tre nye stipendiatstillinger i 2017	3 809
Uttrekk som følge av endringer i fin systemet	-29
Kompensasjon for lønns- og prisjustering	7 645
Resultatbasert uttelling	10 715
Rammebevilgning KD 2019	287 600

Budsjett 2019

	2018	2019
Driftsinntekter		
Inntekt fra bevilgning	265 971	288 990
Bidrags- og oppdragsinntekter	10 057	9 012
Salgs- og leieinntekter	1 496	1 150
Andre driftsinntekter	220	270
Sum driftsinntekter	277 744	299 422
Driftskostnader		
Lønn og sosiale kostnader	-173 437	-185 394
Andre driftskostnader	-106 902	-115 506
Avskrivninger	-6 600	-7 300
Sum driftskostnader	-286 939	-308 200
Resultat	-9 195	-8 778

NMH vil jobbe videre med den langsiktige ressursplanleggingen, blant annet ved å videreføre det fireårig langtidsbudsjett, stillingsplaner for faglige og administrative stillinger samt planer for investeringer.

Inntekter. Det er kun budsjettet med det som anses som sikre inntekter. I all hovedsak består inntektene av bevilgning og øremerkede midler fra KD og Kirke- og kulturdepartementet. I tillegg kommer eksterne prosjektmidler, internasjonaliseringsmidler gjennom Erasmus+ og diverse leie- og salgsinntekter.

Av større bidragsprosjekter med eksterne inntekter kan nevnes *Dynamus* 215 000 kr (NFR), *Goodbye Intuition*, 640 000 kr (Prosjektprogrammet), *Norsk musikkarv*, 900 000 kr (Kulturrådet), *Bridging the Gap*, 1,0 mill. kr (Utenriksdepartementet), *Education IN Music*, 500 000 kr (India) (KD), *Musikkterapi, psykisk helse og rus* 450 000 kr og *Musikkhøgskolens historie* 575 000 kr.

Senter for fremragende utdanning (CEMPE) er en av NMHs hovedsatsinger i perioden 2019–2023 (andre periode). For 2019 mottar NMH en bidrag på 4,0 mill. kr til senteret.

Kostnader. Sum driftskostnader øker med 21,261 mill. kr, en økning på 7,4 % sammenliknet med 2018. Lønn- og prisjustering er for 2019 kompensert med 2,9 %, og det er lagt inn en pott til lønnsøkning på 1,5 mill. kr.

Det er i 2019 planlagt å bruke 8,778 mill. kr av avsetningen fra tidligere år til diverse tiltak, investeringer og prosjekstillinger.

Større tiltak og satsinger. Noen av de større tiltakene med økte budsjettmessige konsekvenser er:

- Utvikling av opptaksprøvemodul, 300 000 kr
- Magasin om NMH og tilhørende studiebrosjyre, 850 000 kr
- Undersøkelse om behov i arbeidslivet og organisasjonstilhørighet, 150 000 kr
- Opprettelse av CRM-system, 200 000 kr
- Nye nettsider (videreføring fra 2018), 3,0 mill. kr

- Merkevarebygging knyttet til konserter i NMH-regi, 150 000 kr
- Videoproduksjon til fagmiljøsidene (videreført fra 2018), 150 000 kr
- Prosjektet Musikkhøgskolens historie, 2,630 mill. kr
- Ekstra kontorleie, 1,5 mill. kr
- Lyden av Musikkhøgskolen (2020), 460 000 kr

Stillinger. I tillegg er følgende nye stillinger og prosjekstillinger lagt inn:

- Ett årsverk, faglige stillinger, skal dekke ulike behov, 100 %
- Rådgiver CEMPE, 100 % (fra 02/19))
- Postdoktor prosjektet *Musikkhøgskolens historie*, 100 % (midl. fire år) (fra 09/19)
- Markedsføring, 100 % (fra 04/19)
- FoU-administrasjon, 50 % (fra 03/19)
- Rådgiver digitalisering, 100 % (fra 03/19)
- Lønningssjef, 100 % (fra 02/19)
- Vikar personal, 100 % (midl. ett år) (fra 01/19)
- Samlingsvedlikehold biblioteket, 100 % (midl. ett år)

Investeringer. Det ordinære investeringsbudsjettet er på 3 mill. kr, hvorav 1,3 mill. kr er fordelt til IT-investeringer og 1,7 mill. kr er fordelt til innkjøp av instrumenter. I tillegg er det avsatt følgende (1,2 mill. kr):

- Ny varebil, 800 000 kr (overført fra 2018)
- Supplering av monitorer til bruk på arrangementer, 220 000 kr
- Bytte av lysmikser i Levin- og Lindemansalen, 180 000 kr

6 Årsregnskap 2018

Ledelseskommentarer til
årsregnskapet pr. 31.12.2018.

1. Virksomhetens art

Norges musikkhøgskole (NMH) er en statlig, vitenskapelig og kunstfaglig høgskole som er underlagt Kunnskapsdepartementet (KD). Høgskolen er Norges ledende institusjon for høyere utdanning i musikk.

NMHs strategi beskriver fem hovedtemaer for perioden 2015–2025:

- Studenten i front
- Kunst og vitenskap i samspill
- Sterke fagmiljøer
- Kultur for samhandling
- I dialog med omverdenen

Innenfor hvert av disse fem hovedområdene er det et hovedmål og flere ambisjoner for perioden 2015–2018. Det er igangsatt et arbeid med å revidere og fornye disse ambisjonene, som vil gjelde for perioden 2019–2022. Det utarbeides i tillegg prioriterte tiltak hvert år innenfor disse hovedområdene.

2. Prinsipper og usikkerhetsmomenter

NMH har hatt unntak fra statens bruttobudsjetteringsprinsipp siden 2004, og får en nettobevilgning over utgiftspost 50 i statsbudsjettet. Øvrige driftsinntekter disponeres fullt ut til virksomhetens formål.

Regnskapet er satt opp i henhold til bestemmelsene om økonomistyring i staten, rundskriv fra Finansdepartementet, krav fra overordnet departement og i samsvar

med reglene i de statlige regnskapsstandardene med opplysning om eventuelle avvik.

Regnskapet gir et dekkende bilde av NMHs aktiviteter per 3. tertial 2018. NMHs revisor er Riksrevisjonen.

3. Hovedtrekk i regnskapet for 3. tertial 2018

Driftsresultat

Resultatet av periodens aktiviteter for 3. tertial 2018 viser et underskudd på 12,489 mill. kr mot et periodisert budsjettunderskudd på 9,195 mill. kr. Dette gir et budsjettavvik på kr 3,294 mill. kr.

Vesentlige avvik mellom budsjett og regnskap

Driftsinntekter

Sum driftsinntekter per 3. tertial utgjør 273,628 mill. kr og er 4,116 mill. kr lavere enn budsjett (1,5 %). Budsjettavviket knytter seg blant annet til et avvik på inntekt fra bevilgning på 3,610 mill. kr, som i hovedsak skyldes at det er gjennomført flere investeringer i 3. tertial sammenliknet med budsjett (budsjettavvik knyttet til investering er 4,613 mill. kr).

Driftskostnader

Sum driftskostnader per 3. tertial utgjør 286,120 mill. kr, og er 0,819 mill. kr lavere enn budsjett (0,26 %).

Investeringer

For 2018 var det planlagt investeringer på til sammen 7,445 mill. kr, hvorav 2,1 mill. kr til IT-innkjøp og 5,345 mill. kr til blant annet innkjøp av instrumenter (deriblant

konserthflgel), varebil, oppgradering av fellesareal m.m. Innkjøp av varebil ble utsatt til 2019.

Det er i 2018 gjennomført investeringer for til sammen 12,058 mill. kr (jf. note 4 og 5 i regnskapet), som blant annet består av k p av instrumenter på 2,405 mill. kr, innkjøp av IT- og AV-utstyr på 2,919 mill. kr, innkjøp av inventar på 1,643 mill. kr og til sammen 5,017 mill. kr til oppussing av fellesareal i administrasjonen, nytt tak i Lindemansalen og nytt befuktningsanlegg.

For 2019 er det planlagt investeringer på til sammen 4,2 mill. kr, hvorav 1,3 mill. kr til IT innkjøp, 1,7 mill. kr til instrumenter, 0,8 mill. kr til ny varebil og 0,4 mill. kr. til nye lysmiksere og supplering av monitorer.

4. Gjennomføringen av budsjettet for 2018

NMHs oppdrag for 2018 er gitt gjennom tildelingsbrevet fra KD av 19.12.2017.

Resultat av periodens aktiviteter per 31.12.2018 viser et underskudd på 12,489 mill. kr (jf. resultatregnskapet). Dette gir en reduksjon i avsetningen på fra 59,407 mill. kr per 31.12.2017 til 46,918 mill. kr per 31.12.2018 (jf. balansen).

I tabellen under gis oversikt over utviklingen i avsetningene i perioden 2015–2018.

Som det framgår av tabellen, er det avsatt en reserve

Beløp i 1000 kroner	2015	2016	2017	2018
Reserve (5 % av grunnbevilgning)	12 346	12 623	12 894	13 318
Langtidsbudsjett for en periode på 4 år	15 000	25 000	25 000	24 822
Planlagte tiltak og investeringer	8 540	9 280	9 195	8 778
Utsatt virksomhet knyttet til prosjekter og feriepengeforpliktelse	1 673	1 221	-83	0
Andre avsetninger og udisponerte midler - ordinær drift	18 489	10 844	12 400	0
Sum avsetning fra bevilgningsfinansiert virksomhet	56 048	58 968	59 407	46 918

på 5 % av årets rammetildeling, og for 2018 utgjør dette 13,318 mill. kr, jf. tidligere styrevedtak. I langtidsbudsjettet for 2019–2022 er det avsatt til sammen 24,822 mill. kr, jf. styrevedtak 14.06.2018. Beløpet skal dekke bl.a. leie av eksterne kontorplasser, oppbygging av kunstnerisk ph.d.-program, prosjektet *Musikkhøgskolens historie* og tiltak som følger av utviklingsavtalen med KD.

I 2019 er det avsatt til sammen 8,778 mill. kr til tiltak og

investeringer deriblant videreføring av arbeidet med oppgradering av NMHs nettsider, utarbeidelse av magasin om NMH og tilhørende studiebrosjyre, historieprosjektet og leie av eksterne lokaler.

Samlet sett har NMH god kontroll på inntekter og utgifter.

Ledelsekommentarene og årsregnskapet for 2018, inkludert forslag til disponering av midler i note 15, er godkjent av styret.

Peter Tornquist
Rektor/styreleder

Stein Olav Henrichsen

Cecilie Ohm

Kaarlo Hildén

Paula Crabtree

Anne Katrine Bergby

Håkon Kvidal

Åse Karin Hjelen

Jon Helge Sætre

Anna Rødevand

Simen Aleksander Olsen Hagen

Tabeller

Resultatregnskap

Beløp i 1000 kroner	Note	2018	2017
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	1	262 285	255 695
Inntekt fra gebyrer	1		
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	7 957	11 270
Salgs- og leieinntekter	1	2 704	2 420
Andre driftsinntekter	1	683	450
Sum driftsinntekter		273 628	269 836
Driftskostnader			
Varekostnader			
Lønnskostnader	2	172 943	162 081
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	6 818	6 336
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	0	
Andre driftskostnader	3	106 358	100 296
Sum driftskostnader		286 120	268 713
Driftsresultat		-12 491	1 123
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	6	20,598	40
Finanskostnader	6	18,408	34
Sum finansinntekter og finanskostnader		2	6
Resultat av periodens aktiviteter		-12 489	1 129
Avregninger og disponeringer			
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	7		
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15 I	12 489	-522
Disponering av periodens resultat (til virksomhetskapital)	8		-606
Sum avregninger og disponeringer		12 489	-1 129
Innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Avgifter og gebyrer direkte til statskassen	9		
Avregning med statskassen innkrevningsvirksomhet	9		
Sum innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning	10		
Utbetalinger av tilskudd til andre	10		
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		0	0

Balanse – eiendeler

Beløp i 1000 kroner	Note	2018	2017
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler			
Forskning og utvikling	4		
Programvare og liknende rettigheter	4	76	
Immaterielle eiendeler under utførelse	4		
Sum immaterielle eiendeler		76	0
II Varige driftsmidler			
Bygninger, tomter og annen fast eiendom	5	6 536	1 664
Maskiner og transportmidler	5		
Driftsløsøre, inventar, verktøy og liknende	5	46 611	46 654
Anlegg under utførelse	5		
Infrastruktureiendeler	5		
Sum varige driftsmidler		53 147	48 318
III Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	11		
Obligasjoner			
Andre fordringer			
Sum finansielle anleggsmidler		0	0
Sum anleggsmidler		53 223	48 318
B. Omløpsmidler			
I Beholdninger av varer og driftsmateriell			
Beholdninger av varer og driftsmateriell	12		
Sum beholdning av varer og driftsmateriell		0	0
II Fordringer			
Kundefordringer	13	410	685
Andre fordringer	14	1 829	1 525
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	16	633	
Sum fordringer		2 872	2 210
III Bankinnskudd, kontanter og liknende			
Bankinnskudd på konsernkonto i Norges Bank	17	92 546	106 889
Andre bankinnskudd	17	758	2 079
Kontanter og liknende	17		
Sum bankinnskudd, kontanter og liknende		93 304	108 968
Sum omløpsmidler		96 176	111 178
Sum eiendeler		149 399	159 496

Balanse – gjeld og kapital

Beløp i 1000 kroner	Note	2018	2017
C. Statens kapital			
I Virksomhetskapi tal			
Innskutt virksomhetskapi tal	8		
Opptjent virksomhetskapi tal	8	606	606
Sum virksomhetskapi tal		606	606
II Avregninger			
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)			
Avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15 I	46 918	59 407
Sum avregninger		46 918	59 407
III Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler			
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	4, 5	53 223	48 318
Sum statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler		53 223	48 318
IV Statens finansiering av særskilte tiltak			
Statens finansiering av særskilte tiltak med utsatt inntektsføring	15 III		
Sum statens finansiering av særskilte tiltak		0	0
Sum statens kapital		100 747	108 331
D. Gjeld			
I Avsetning for langsiktige forpliktelse r			
Avsetninger langsiktige forpliktelse r			
Sum avsetning for langsiktige forpliktelse r		0	0
II Annen langsiktig gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld		0	0
Sum annen langsiktig gjeld		0	0
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		6 177	5 375
Skyldig skattetrekk		6 598	5 878
Skyldige offentlige avgifter		6 461	5 935
Avsatte feriepenge r		13 762	13 171
Ikke inntektsførte tilskudd og overføringer (nettobudsjetterte)	15 II	7 364	9 423
Mottatt forskuddsbetaling	16	252	0
Annen kortsiktig gjeld	18, 20	8 037	11 383
Sum kortsiktig gjeld		48 652	51 164
Sum gjeld		48 652	51 164
Sum statens kapital og gjeld		149 399	159 496

Kontantstrømoppstilling for nettobudsjetterte virksomheter (direkte modell)

Beløp i 1000 kroner	Note	2018	2017	Budsjett 2019
Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter				
Innbetalinger				
innbetalinger av bevilgning fra fagdepartementet (nettobudsjetterte)		267 592	263 388	287 600
innbetalinger av bevilgninger fra andre departementer (nettobudsjetterte)		0	0	0
innbetalinger av skatter, avgifter og gebyrer til statskassen		0	0	0
innbetalinger fra salg av varer og tjenester		3 181	1 791	1 150
innbetalinger av avgifter, gebyrer og lisenser		0	0	0
innbetalinger av tilskudd og overføringer		10 998	17 295	9 012
innbetaling av refusjoner		1 977	2 725	0
innbetalinger knyttet til konsortie-/samarbeidsavtaler		0	0	0
andre innbetalinger		-435	656	270
Sum innbetalinger		283 312	285 855	298 032
Utbetalinger				
utbetalinger av lønn og sosiale kostnader		173 000	164 581	185 394
utbetalinger for kjøp av varer og tjenester		108 068	98 000	115 506
utbetalinger av skatter og offentlige avgifter		-13	-478	0
utbetalinger og overføringer til andre statsetater		0	0	0
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter (-)		0	0	0
andre utbetalinger		6 369	5 798	1 710
Sum utbetalinger		287 424	267 900	302 610
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*		-4 111	17 954	-4 578
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter				
innbetalinger ved salg av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (+)		380	0	0
utbetalinger ved kjøp av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (-)		-11 935	-9 225	-4 200
innbetalinger ved salg av aksjer og andeler (+)		0	0	0
utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler (-)		0	0	0
innbetalinger ved salg av obligasjoner og andre fordringer (+)		0	0	0
utbetalinger ved kjøp av obligasjoner og andre fordringer (-)		0	0	0
innbetalinger av utbytte (+)		0	0	0
innbetalinger av renter (+)		21	0	0
utbetalinger av renter (-)		-18	0	0
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-11 553	-9 225	-4 200
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter				
innbetalinger av virksomhetskapital (+)		0	0	0
tilbakebetalinger av virksomhetskapital (-)		0	0	0
utbetalinger av utbytte til statskassen (-)		0	0	0
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		0	0	0

Beløp i 1000 kroner	Note	2018	2017	Budsjett 2019
Kontantstrømmer knyttet til overføringer				
innbetalinger fra statskassen til tilskudd til andre (+)		0	0	0
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter (-)		0	0	0
Netto kontantstrøm knyttet til overføringer		0	0	0
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter (+/-)		0	6	0
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter (+/-)		-15 664	8 735	-8 778
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse		108 968	100 233	93 304
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt		93 304	108 968	84 526
* Avstemming	Note	2018	2017	
avregning av bevilgningsfinansiert aktivitet		-12 489	1 129	
disponering av periodens resultat (til virksomhetskapskapital)		0	0	
bokført verdi avhendede anleggsmidler		0	0	
ordinære avskrivninger		6 818	6 336	
nedskrivning av anleggsmidler		0	0	
inntekt fra bevilgning (gjelder vanligvis bruttobudsjetterte virksomheter)		0	0	
arbeidsgiveravgift/gruppeliv ført på kap. 5700/5309		0	0	
avsetning utsatte inntekter (tilgang anleggsmidler)		-12 058	-9 101	
resultatandel i datterselskap		0	0	
resultatandel tilknyttet selskap		0	0	
endring i ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler		4 905	2 765	
endring i varelager		0	0	
endring i kundefordringer		275	2	
endring i ikke inntektsførte bevilgninger og bidrag		-2 060	8 155	
endring i ikke inntektsførte gaver og gaveforsterkninger		0	0	
endring i leverandørgjeld		802	-912	
effekt av valutakursendringer		0	0	
inntekter til pensjoner (kalkulatoriske)		0	0	
pensjonskostnader (kalkulatoriske)		0	0	
poster klassifisert som investerings- og finansieringsaktiviteter		12 011	9 096	
endring i andre tidsavgrensingsposter		-2 316	485	
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*		-4 111	17 954	

Oppstilling av bevilgningsrapportering for 2018 for nettobudsjetterte virksomheter

Del I

Samlet utbetaling i henhold til tildelingsbrev

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet utbetaling
260	Universiteter og høyskoler	50	Statlige universiteter og høyskoler	266 359
280	Felles enheter	01	Driftsutgifter	0
280	Felles enheter	21	Spesielle driftsutgifter	0
280	Felles enheter	50	Senter for internasjonalisering av utdanning	0
280	Felles enheter	51	Drift av nasjonale fellesoppgaver	0
281	Felles utgifter for universiteter og høyskoler	01	Driftsutgifter, kan nyttes under post 70	1 233
281	Felles utgifter for universiteter og høyskoler	45	Større utstyrsanskaffelser, kan overføres	0
281	Felles utgifter for universiteter og høyskoler	70	Andre overføringer, kan nyttes under post 01	0
Sum på kapitler og poster under programkategori 07.60 Høyere utdanning og fagskoler				267 592
2xx	Formålet/virksomheten			0
2xx	Formålet/virksomheten			0
2xx	Formålet/virksomheten			0
Samlet sum på kapitler og poster under programområde 07 Kunnskapsdepartementet				267 592
xxxx	[Formålet/Virksomheten]	xx		0
xxxx	[Formålet/Virksomheten]	xx		0
Sum utbetalinger på andre kapitler og poster i statsbudsjettet				0
Sum utbetalinger i alt				267 592

DEL II

Beholdninger rapportert i likvidrapport ¹

Note

Regnskap
30.04.2018

Oppgjørskonto i Norges Bank

Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	17			0
Endringer i perioden (+/-)				0
Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank	17			0

Øvrige bankkonti Norges Bank²

Inngående saldo på i øvrige bankkonti i Norges Bank	17			0
Endringer i perioden (+/-)				0
Sum utgående saldo øvrige bankkonti i Norges Bank	17			0

Del III

Beløp i 1000 kroner

Beholdninger på konti i kapitalregnskapet

Konto	Tekst	Note	2018	2017	Endring
6001/820238	Oppgjørskonto i Norges Bank	17	92 546	106 889	-14 343
628002	Leieboerinnskudd	11	0	0	0
6402xx/8102xx	Gaver og gaveforsterkninger		0	0	0

1) Dersom virksomheten disponerer flere oppgjørskontoer i Norges Bank enn den ordinære driftskontoen, skal også disse beholdningen spesifiseres med inngående saldo, endring i perioden og utgående saldo. Slike beholdninger skal også inngå i oversikten over beholdninger rapportert til kapitalregnskapet. Vesentlige beløp spesifiseres særskilt nedenfor.

2) Oversikten skal omfatte andre konti som virksomheten har i Norges Bank. Som eksempel nevnes gavekonti.

Prinsipp for bevilgningsoppstilling

Virksomhetsregnskapet for statlige forvaltningsorganer med særskilte fullmakter til bruttoføring utenfor statsregnskapet (nettobudsjetterte virksomheter) er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer i bestemmelser om økonomistyring i staten. Virksomhetsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsenes punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og tilleggskrav fastsatt av Kunnskapsdepartementet.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til bestemmelsenes punkt 3.7.1. Nettobudsjetterte virksomheter får bevilgningen fra Kunnskapsdepartementet innbetalt på sin bankkonto. Beholdninger på virksomhets oppgjørskonto i Norges Bank overføres til nytt år.

Bevilgningsoppstillingen omfatter perioden fra 1. januar til den aktuelle balansedagen.

Bevilgningsoppstillingens del I viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i henhold til tildelingsbrev og hvilke utbetalinger som er registrert i statens konsernkontosystem. Utbetalingene er knyttet til og

avstemt mot tildelingsbrevene og er satt opp etter inndelingen Stortinget har fastsatt for budsjettet og de spesifikasjonene som er angitt i tildelingsbrevene.

Bevilgningsoppstillingens del II omfatter det som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser saldo og likvidbevegelser på virksomhetens oppgjørskonto og øvrige konti i Norges Bank. Beholdningene rapportert i likvidrapporten er avstemt mot statens konsernkontosystem og øvrige beholdninger i Norges Bank.

Bevilgningsoppstillingens del III viser alle finansielle eiendeler som virksomheten er ført opp med i statens kapitalregnskap. Beholdningene i statens kapitalregnskap er basert på at transaksjonene er ført med verdien på betalingstidspunktet. Verdien på balansedagen er satt til historisk kostpris på transaksjonstidspunktet.

Noter

Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter

Beløp i 1000 kroner	2018	2017	B 2019
Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet			
Overført bevilgning fra foregående år (bruttobudsjetterte virksomheter)			
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet	267 592	259 388	287 600
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning/driftstilskudd (-)	-12 058	(9 101)	-4 200
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	6 818	6 336	7 300
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	335	0	0
- periodens tilskudd til andre (-)	-4 402	(4 928)	-5 710
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet ¹	4 000	4 000	0
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	262 285	255 695	284 990

Inntekt fra bevilgninger fra andre departement			
Periodens tilskudd/overføring fra andre departement ¹	0	0	0
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning/driftstilskudd (-)	0	0	0
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	0	0	0
- tilskudd til andre (-)	0	0	0
Andre poster som vedrører tilskudd og overføringer fra andre departement (spesifiseres)	0	0	0
Sum inntekt fra bevilgninger fra andre departement	0	0	0

1) Vesentlige tilskudd/overføringer skal spesifiseres på egne linjer under oppstillingen.

Sum inntekt fra bevilgninger (linje RE.1 i resultatregnskapet)	262 285	255 695	284 990
Gebyrer og lisenser ^{1 2}			
Gebyrer	0	0	0
Lisenser	0	0	0
Sum gebyrer og lisenser (linje RE.2 i resultatregnskapet)	0	0	0

1) Vesentlige inntekter av denne typen skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Dette avsnittet skal bare brukes når gebyrene eller lisensene skal klassifiseres som driftsinntekt for institusjonen. 2) Dersom institusjonen krever inn gebyrer eller mottar midler knyttet til lisenser på vegne av staten og som skal overføres til statskassen, skal slike midler klassifiseres som innkrevingsvirksomhet og presenteres i avsnittet for innkrevingsvirksomhet i resultatregnskapet og spesifiseres i note 9.

Tilskudd og overføringer fra statlige etater¹			
Periodens tilskudd/overføring fra andre statlige etater	6 369	9 702	10 687
+ periodens tilskudd fra andre statlige etater via andre virksomheter	0	0	0
- periodens tilskudd til andre virksomheter (-)	0	0	0
Periodens netto tilskudd fra andre statlige etater	6 369	9 702	10 687
Periodens tilskudd/overføring direkte fra Norges forskningsråd (NFR)	107	40	0
+ periodens tilskudd fra NFR via andre virksomheter (+)	0	0	0
- periodens tilskudd/overføring fra NFR til andre (-)	0	0	0
Periodens netto tilskudd fra NFR	107	40	0
Andre poster som vedrører tilskudd/overføringer fra andre statlige etater (spesifiseres) ²	0	0	0
Sum tilskudd og overføringer fra statlige etater	6 475	9 742	10 687

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linjene N1.21 skal bare omfatte tilskudd/overføringer som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13. Midler som benyttes til investeringer, skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet. Oppdragsinntekter og salgs- og leieinntekter skal spesifiseres i de respektive avsnittene nedenfor.

2) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linje N1.30 skal omfatte tilskudd/overføringer som ikke omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13.

Tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet¹			
Periodens tilskudd/overføring fra regionale forskningsfond (RFF)	0	0	0
+ periodens tilskudd fra RFF via andre virksomheter (+)	0	0	0
- periodens tilskudd/overføring fra RFF til andre (-)	0	0	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra RFF	0	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	0	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	575	25	1 025
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	0		0
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsytere	1	102	0
- periodens tilskudd/overføring fra diverse bidragsytere til andre virksomheter (-)	0	-55	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra diverse bidragsytere	577	72	1 025
Periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP6, FP7 og Horisont 2020)	0	0	0
+ periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning fra andre (+)	0	0	0
- periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning til andre (-)	0	0	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP6, FP7 og Horisont 2020)	0	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	1 881	2 023	1 300
+ periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet fra andre (+)	0	0	0
- periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet til andre (-)	-977	-567	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	905	1 456	1 300
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsytere ²	0	0	0
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	1 481	1 528	2 325

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres på i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet. Avsnittet gjelder bidrag som tilfredsstillere kravene i rundskriv F-07-13.

2) Gjelder tilskudd/overføringer som ikke omfattes av bestemmelsene i F-07/2013.

Fortsettes neste side

Tilskudd fra gaver og gaveforsterkninger¹⁾			
Mottatte gaver/gaveforsterkninger i perioden	0	0	0
- ikke innteksførte gaver og gaveforsterkninger (-)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra mottatte gaver/gaveforsterkninger (+)	0	0	0
Sum tilskudd fra gaver og gaveforsterkninger	0	0	0

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres på egne linjer eller i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet.

Sum tilskudd og overføringer fra andre (linje RE.3 i resultatregnskapet)	7 957	11 270	13 012
---	--------------	---------------	---------------

Oppdragsinntekter, salgs- og leieinntekter

Inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet ¹			
Statlige etater	342	1 024	0
Kommunale og fylkeskommunale etater	0	0	0
Organisasjoner og stiftelser	0	0	0
Næringsliv/privat	0	0	0
Andre	0	0	0
Sum inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet	342	1 024	0

1) Avsnittet skal omfatte oppdragsinntekter som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13.

Andre salgs- og leieinntekter			
Andre salgs- og leieinntekter 1	2 128	1 051	899
Andre salgs- og leieinntekter 2	234	345	251
Andre salgs- og leieinntekter*	0	0	0
Sum andre salgs- og leieinntekter	2 362	1 396	1 150

Sum oppdrags-, salgs- og leieinntekter (linje RE.5 i resultatregnskapet)	2 704	2 420	1 150
---	--------------	--------------	--------------

Andre driftsinntekter			
Gaver som skal inntektsføres	0	0	0
Øvrige andre inntekter 1	638	450	270
Øvrige andre inntekter 2	0	0	0
Øvrige andre inntekter1)	0	0	0
Sum andre driftsinntekter (linje RE.6 i resultatregnskapet)	638	450	270

Gevinst ved salg av eiendom, anlegg, maskiner mv. ¹			
Salg av eiendom	0	0	0
Salg av maskiner, utstyr mv	45	0	0
Salg av andre driftsmidler	0	0	0
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg og maskiner mv. (linje RE.6 i resultatregnskapet)	45	0	0

1) Vesentlige salgstransaksjoner skal kommenteres og det skal angis eventuell øremerking av midlene. Merk at det er den regnskapsmessige gevinst og ikke salgssum som skal spesifiseres under driftsinntekter.

Sum driftsinntekter	273 628	269 836	299 422
----------------------------	----------------	----------------	----------------

Note 2 Lønn og sosiale kostnader

DEL I

Beløp i 1000 kroner	2018	2017
Lønninger	122 422	116 203
Feriepenger	14 821	14 125
Arbeidsgiveravgift	21 064	19 745
Pensjonskostnader ¹	14 723	12 977
Sykepenger og andre refusjoner	-1 996	-2 746
Andre ytelser	1 910	1 777
Sum lønnskostnader	172 943	162 081
Antall årsverk:	215	200

1) Gjelder virksomheter som betaler pensjonspremie selv (alle som har unntak fra bruttoprinsippet) Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret. Premiesats til Statens pensjonskasse er 12,35 prosent for 2018.

DEL II

Lønn og godtgjørelser til ledende personer	Lønn	Andre godtgjørelser
Rektor (gjelder også dersom rektor er tilsatt)	1 046 600	
Ekstern styreleder (gjelder institusjoner som har tilsatt rektor)		
Administrerende direktør	1 046 600	
Godtgjørelse til styremedlemmer	Fast godtgjørelse	Godtgjørelse pr. møte
Styremedlemmer fra egen institusjon	6 1400	7 200
Eksterne styremedlemmer	6 1400	7 200
Styremedlemmer valgt av studentene	6 1400	7 200
Varamedlemmer for styremedlemmer fra egen institusjon		7 200
Varamedlemmer for eksterne styremedlemmer		7 200
Varamedlemmer for studenter		7 200

Lønn og godtgjørelser til ledende personer oppgis i kroner i samsvar med faktiske utbetalinger for regnskapsåret 2018. For styremedlemmer som har fast godtgjørelse, oppgis godtgjørelsen for regnskapsåret 2018. Når det gis godtgjørelse pr. møte, oppgis satsen pr. møte.

Note 3 Andre driftskostnader

Beløp i 1000 kroner	2018	2017
Husleie	54 235	53 468
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	36	0
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	8 184	7 688
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	3 041	2 124
Mindre utstyrsanskaffelser	1 828	2 050
Tap ved avgang anleggsmidler	0	0
Leie av maskiner, inventar og liknende	2 695	3 107
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	17 262	13 048
Reiser og diett	7 972	6 921
Øvrige driftskostnader ¹	11 104	11 889
Sum andre driftskostnader	106 358	100 296

1) Spesifiseres ytterligere under oppstillingen dersom det er andre vesentlige poster som bør framgå av regnskapet

Note 4 Immaterielle eiendeler

Beløp i 1000 kroner	F&U ¹	Programvare og tilsvarende	Andre rettigheter mv.	Under utførelse	Sum
Anskaffelseskost 31.12.2017	0	0	0	0	0
+ tilgang pr. 31.12.2018 (+)	0	76	0	0	76
- avgang anskaffelseskost pr. 31.12.2018 (-)	0	0	0	0	0
+/- fra eiendel under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2018	0	76	0	0	76
- akkumulerte nedskrivninger 31.12.2017 (-)	0	0	0	0	0
- nedskrivninger pr. 31.12.2018 (-)	0	0	0	0	0
- akkumulerte avskrivninger 31.12.2017 (-)	0	0	0	0	0
- ordinære avskrivninger pr. 31.12.2018 (-)	0	0	0	0	0
+ akkumulert avskrivning avgang pr. 31.12.2018 (+)	0	0	0	0	0
Balanseført verdi 31.12.2018	0	76	0	0	76

Avskrivningssatser (levetider)	Virksomhets-spesifikt		5 år / lineært		
--------------------------------	-----------------------	--	----------------	--	--

1) Forskning og utvikling er en del av statsoppdraget og skal ikke aktiveres ved universiteter og høyskoler

Tilleggsopplysninger når det er avhendet immaterielle eiendeler:

Salgssum ved avgang anleggsmidler	0	0	0	0	0
- Bokført verdi avhendede anleggsmidler	0	0	0	0	0
Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0	0	0	0

Note 5 Varige driftsmidler

Beløp i 1000 kroner	Driftsbygninger	Annet inventar og utstyr	Sum
Anskaffelseskost 31.12.2017	1 997	126 368	128 365
+ tilgang nybygg pr. 31.12.2018 - eksternt finansiert (+)	0	0	0
+ tilgang nybygg pr. 31.12.2018 - internt finansiert (+)	0	0	0
+ andre tilganger pr. 31.12.2018 (+)	5 017	6 966	11 983
- avgang anskaffelseskost pr. 31.12.2018 (-)	0	-1 686	-1 686
+/- fra anlegg under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2018	7 014	131 648	138 662
- akkumulerte nedskrivninger pr. 31.12.2017 (-)	0	0	0
- nedskrivninger pr. 31.12.2018 (-)	0	0	0
- akkumulerte avskrivninger 31.12.2017 (-)	-333	-79 714	-80 047
- ordinære avskrivninger pr. 31.12.2018 (-)	-145	-6 673	-6 818
+ akkumulert avskrivning avgang pr. 31.12.2018 (+)	0	1 351	1 351
Balansført verdi 31.12.2018	6 536	46 611	53 147
Avskrivningssatser (levetider)	10-60 år dekomponert lineært	3-15 år lineært	
Tilleggsopplysninger når det er avhendet anleggsmidler:			
Vederlag ved avhending av anleggsmidler	0	380000	380000
- bokført verdi av avhendede anleggsmidler (-)	0	-334934	-334934
Regnskapsmessig gevinst/tap	0	45066,03	45066,03

Resterende forpliktelse vedrørende bokført verdi av avhendede anleggsmidler er inntektsført og vist i note 1 som «utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler».

Note 6 Finansinntekter og finanskostnader

Beløp i 1000 kroner	2018	2017
Finansinntekter		
Renteinntekter	0	0
Agio gevinst	21	40
Oppskrivning av aksjer	0	0
Utbytte fra eierandeler i selskaper mv. (spesifiseres i avsnittet nedenfor)	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum finansinntekter	21	40
Finanskostnader		
Rentekostnad	3	2
Nedskrivning av aksjer	0	0
Agio tap	16	32
Annen finanskostnad	0	0
Sum finanskostnader	18	34
Spesifikasjon av utbytte fra eierandeler i selskaper mv..		
Mottatt utbytte fra andre selskap	0	0
Sum mottatt utbytte	0	0

Note 8 Innskutt og opptjent virksomhetskaper

Nettobudsjetterte virksomheter kan ikke etablere virksomhetskaper innenfor den bevilgningsfinansierte og bidragsfinansierte aktiviteten, se note 15. Opptjent virksomhetskaper tilsvarer dermed resultatet fra oppdragsfinansiert aktivitet.

Universitet og høyskoler kan anvende opptjent virksomhetskaper til å finansiere investeringer i randsones virksomhet. Når virksomhetskaper er anvendt til dette formålet, er den å anse som bundet virksomhetskaper, dvs. den kan ikke

anvendes til å dekke eventuelle underskudd innenfor den løpende driften.

Innskutt virksomhetskaper er kapitalene knyttet til aksjer som ble finansiert av bevilgning på 90-post og som derfor tidligere var klassifisert som aksjer i gruppe 1. Disse aksjene føres nå i gruppe 2 og er overført til den enkelte institusjons virksomhetsregnskap. Innskutt virksomhetskaper skal anses som bundet.

Beløp i 1000 kroner	Beløp
Innskutt virksomhetskaper:	
Innskutt virksomhetskaper 01.01.2018	0
Oppskrivning av eierandeler i perioden (+)	0
Nedskrivning av eierandeler i perioden (-)	0
Salg av eierandeler i perioden (-)	0
Kjøp av eierandeler i perioden (+)	0
Innskutt virksomhetskaper 31.12.2018	0
Bunden virksomhetskaper:	
Bunden virksomhetskaper pr. 01.01.2018	0
Kjøp av aksjer i perioden	0
Salg av aksjer i perioden (-)	0
Oppskrivning av aksjer i perioden	0
Nedskrivning av aksjer i perioden (-)	0
Bunden virksomhetskaper 31.12.2018	0
Innskutt og bunden virksomhetskaper 31.12.2018	0
Annen opptjent virksomhetskaper:	
Annen opptjent virksomhetskaper 01.01.2018	606
Underskudd bevilgningsfinansiert aktivitet belastet annen opptjent virksomhetskaper (-)	0
Overført fra periodens resultat	0
Overført til/fra bunden virksomhetskaper (+/-)	0
Annen opptjent virksomhetskaper 31.12.2018	606
Sum virksomhetskaper 31.12.2018	606

Nettobudsjetterte virksomheter kan eventuelt supplere med ytterligere spesifisering og gruppering av opptjent virksomhetskaper på egne linjer under oppstillingen. (Gjelder f. eks. virksomheter som fordeler opptjent virksomhetskaper til underliggende driftsenheter)

Note 13 Kundefordringer

Beløp i 1000 kroner	2018	2017
Kundefordringer til pålydende	410	690
Avsatt til latent tap (-)	0	-5
Sum kundefordringer	410	685

Note 14 Andre kortsiktige fordringer

Beløp i 1000 kroner	2018	2017
Forskuddsbetalt lønn	8	10
Reiseforskudd	14	27
Personallån	85	62
Andre fordringer på ansatte	0	0
Forskuddsbetalte kostnader	1 249	942
Andre fordringer	473	484
Fordring på datterselskap mv. ¹	0	0
Sum	1 829	1 525

1) gjelder også tilknyttet selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet.

Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv.

Den andel av ordinære bevilgninger og midler som er inntektsført, men ikke benyttet ved regnskapsavslutningen, er å anse som en forpliktelse. Det skal spesifiseres hvilke formål bevilgningen forutsettes å dekke i påfølgende termin. Vesentlige poster

skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Det er foretatt følgende interne avsetninger til de angitte prioriterte oppgaver/formål innenfor ordinær bevilgningsfinansiert aktivitet og aktivitet som skal behandles tilsvarende:

Beløp i 1000 kroner	Avsetning pr. 31.12.2018	Overført fra virksomhetskapital	Avsetning pr. 31.12.2017	Endring i perioden
Del I: Inntektsførte ordinære bevilgninger:				
Kunnskapsdepartementet				
Utsatt virksomhet				
Andre oppgaver °	0	0	0	0
SUM utsatt virksomhet	0	0	0	0
Strategiske formål				
Strategiske tiltak 2019	7 978	0	5 825	2 153
Langtidsbudsjett	24 822	0	25 000	-178
Andre oppgaver°	0	0	0	0
SUM strategiske formål	32 800	0	30 825	1 975
Større investeringer				
Investeringer 2019 (ny varebil)	800	0	3 370	-2 570
Andre oppgaver °	0	0	0	0
SUM større investeringer	800	0	3 370	-2 570

Fortsettes neste side

Andre avsetninger				
Kunnskapsdepartementet	0	0	12 317	-12 317
Avsetning til reserve 5% av grunnbevilgning fra KD	13 318	0	12 894	424
Andre formål ^o	0	0	0	0
SUM andre avsetninger	13 318	0	25 212	-11 894
Sum Kunnskapsdepartementet	46 918	0	59 407	-12 489
Andre departementer				
Andre oppgaver ^o	0	0	0	0
Sum andre departementer	0	0	0	0
Sum avsatt andel av bevilgningsfinansiert aktivitet	46 918	0	59 407	-12 489
o) Vesentlig poster spesifiseres i egen oppstilling				
Inntektsførte bidrag ^a:				
Andre statlige etater	0	0	0	0
Norges forskningsråd	0	0	0	0
Regionale forskningsfond	0	0	0	0
Andre bidragsytere ³	0	0	0	0
Sum avsatt andel av tilskudd til statlig og bidragsfinansiert aktivitet	46 918	0	59 407	-12 489
Tilført fra annen opptjent virksomhetskaptal, se note 8				0
Resultatført endring av avsatt andel av tilskudd til bidrags- og bevilgningsfinansiert aktivitet				-12 489
Del II: Ikke inntektsførte ordinære bevilgninger, tilskudd, bidrag og gaver:				
Kunnskapsdepartementet (Kun delårsrapportering)				
Tildeling Cempe skal benyttes i 2018	0		4 000	-4 000
Tiltak/oppgave/formål ^e	0		0	0
Sum Kunnskapsdepartementet	0		4 000	-4 000
Andre departementer (Kun ved delårsrapportering)				
Tiltak/oppgave/formål ^e	0		0	0
Sum andre departementer	0		0	0
Andre statlige etater (unntatt NFR)				
Prosjekt 20010,20536,20538,20540,20541,20543	4 900		3 703	1 197
Kust-stipendiat Prosjektprogrammet	1 445		1 500	-55
Tiltak/oppgave/formål ^e	0		0	0
Sum andre statlige etater (unntatt NFR)	6 346		5 203	1 143
Norges forskningsråd				
Tiltak/oppgave/formål ^e	0		0	0
Sum Norges forskningsråd	0		0	0
Regionale forskningsfond				
Tiltak/oppgave/formål ^e	0		0	0
Sum regionale forskningsfond	0		0	0

Andre bidragsyttere³⁾			
Kommunale og fylkeskommunale etater	0	0	0
Organisasjoner og stiftelser	705	0	705
Næringsliv og private bidragsyttere	0	0	0
Øvrige andre bidragsyttere	56	25	31
EU tilskudd/tildeling fra rammeprogram for forskning	0	0	0
EU tilskudd/tildeling til undervisning og andre formål	258	196	62
Sum andre bidrag¹⁾	1 018	220	798
Andre tilskudd og overføringer²⁾	0	0	0
Sum andre bidrag, tilskudd og overføringer	1 018	220	798
Sum ikke inntektsførte tilskudd og bidrag	7 364	9 423	-2 060
Gaver og gaveforsterkninger			
Tiltak/opp-gave/formål/giver ⁵⁾	0	0	0
Sum gaver og gaveforsterkninger	0	0	0
Sum ikke inntektsførte tilskudd, bidrag og gaver mv	7 364	9 423	-2 060

Del III: Ikke inntektsførte bevilgninger til særskilte tiltak⁷⁾ med utsatt inntektsføring

	Forpliktelse pr. 31.12.2018	Forpliktelse pr. 31.12.2017	Endring i perioden
Kunnskapsdepartementet			
Tiltak/opp-gave/formål	0	0	0
Sum Kunnskapsdepartementet	0	0	0
Andre departementer			
Tiltak/opp-gave/formål	0	0	0
Sum andre departementer	0	0	0
Sum ikke inntektsførte bevilgninger til særskilte tiltak	0	0	0

1) Skal bare omfatte prosjekter som tilfredsstillt kravene til bidragsfinansiert aktivitet i rundskriv F-07/13. 2) Gjelder bidrag, tilskudd og overføringer som ikke tilfredsstillt kravene i rundskriv F-07/13. 3) I avsnittet *Andre bidragsyttere* skal vesentlige poster spesifiseres etter bidragsyter. 5) og 6) *Vesentlige poster* spesifiseres om nødvendig i egne avsnitt under oppstillingen. 7) Del III gjelder bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet til øremerkede tiltak omhandlet i tildelingsbrevet og bevilgninger fra andre departementer som skal behandles tilsvarende. Større bevilgningsfinansierte tiltak med utsatt inntektsføring og bevilgningsfinansierte tiltak hvor det kan dokumenteres at midlene er forutsatt brukt i påfølgende termin eller senere fra bevilgende myndighets side, skal spesifiseres i denne delen. Eventuelle periodiseringer av ordinære bevilgninger i delårsregnskapene skal (som tidligere) presenteres i del II i noten. 8) Gjelder regnskapsmessig resultat for fullførte prosjekter der resultatet etter forutsetningene skal tilfalle institusjonen.

Generelle merknader: I avsnittet *Inntektsførte bevilgninger og bidrag* skal de prioriterte oppgavene grupperes i kategorier som vist under den delen av noten som spesifiserer avsetningene under Kunnskapsdepartementet. Avsnittene gjelder tiltak som skal dekkes av den løpende driftsbevilgningen. I avsnittet *Utsatt virksomhet* skal institusjonene føre opp tildelinger til planlagt virksomhet som ikke ble gjennomført i perioden. I avsnittet *Strategiske formål* skal institusjonene føre opp avsetninger til tiltak som i henhold til institusjonens strategiske plan eller annet planverk er forutsatt gjennomført i senere perioder og som ikke er dekket gjennom bevilgninger i de terminer tiltakene planlegges gjennomført. I avsnittet *Større investeringer* skal institusjonene føre opp avsetninger til investeringer med dekning over den løpende driftsbevilgningen som er forutsatt gjennomført i senere perioder og som ikke er dekket gjennom bevilgninger i de terminer investeringene er planlagt gjennomført. I avsnittet *Andre avsetninger* skal institusjonene føre opp avsetninger uten spesifisert formål eller formål som ikke hører inn under de tre kategoriene som er omtalt ovenfor. Større bevilgningsfinansierte tiltak med utsatt inntektsføring og bevilgningsfinansierte prosjekter hvor det kan dokumenteres at midlene er forutsatt brukt i påfølgende termin eller senere fra bevilgende myndighets side, skal etter dette spesifiseres i notens del III.

Note 16 Opptjente, ikke fakturerte inntekter/ forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter

Beløp i 1000 kroner

DEL I

	2018	2017
Opptjente, ikke fakturerte inntekter		
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹	227	0
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater ¹	0	0
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹	0	0
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹	0	0
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre ¹	0	0
Andre prosjekter ²	406	0
Sum fordringer	633	0

DEL II

	2018	2017
Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter		
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹	252	0
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater ¹	0	0
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹	0	0
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹	0	0
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre ¹	0	0
Andre prosjekter ²	0	0
Sum gjeld	252	0

Prosjektene spesifiseres etter sin art.

1) Gjelder aktivitet som faller inn under bestemmelsene i F-07-13. Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

2) Gjelder aktivitet som ikke tilfredsstiller kravene i F-07-13. Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Note 17 Bankinnskudd, kontanter og liknende ²

Beløp i 1000 kroner	2018	2017
Innskudd på oppgjørskonto i statens konsernkontosystem ³	92 546	106 889
Øvrige bankkonti i Norges Bank ³	0	0
Øvrige bankkonti utenom Norges Bank ¹	758	2 079
Håndkasser og andre kontantbeholdninger ¹	0	0
Sum bankinnskudd og kontanter	93 304	108 968

1) Vesentlige beholdninger skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

2) Bankinnskudd og andre beholdninger skal oppgis i tusen kroner med tre desimaler.

3) Skal samsvare med kontoutskrift for oppgjørskontoen fra Norges Bank.

Note 18 Annen kortsiktig gjeld

Beløp i 1000 kroner	2018	2017
Skyldig lønn	1 972	1 715
Skyldige reiseutgifter	74	51
Annen gjeld til ansatte	0	0
Påløpte kostnader	2 737	5 026
Midler som skal videreformidles til andre ¹)	0	0
Annen kortsiktig gjeld	3 255	4 590
Gjeld til datterselskap m.v ²	-0	0
Sum	8 037	11 383

1) Gjelder også tilknyttet selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet. Alle vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. 2) Gjelder midler som skal videreformidles til andre samarbeidspartnere i neste termin. Alle vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Se også note 20 om spesifisering av midler som er videreformidlet.

Note 30 EU-finansierte prosjekter

Beløp i 1000 kroner					
Prosjektnavn (tittel)	Tilskudd fra Horisont 2020	Tilskudd fra EUs rammeprogram for forskning (FP6 og FP7)	Tilskudd fra EUs randsonprogram til FP7	Tilskudd fra andre tiltak/programmer finansiert av EU	Sum
Erasmus				905	904,672
Sum	0	0	0	904,672	904,672

Tabellen omfatter de tiltak/prosjekter ved institusjonen som finansieres av EU og som er utbetalt i regnskapsperioden. Prosjekter som er EU-finansiert, størrelsen på finansieringen (utbetalingen) og navnet og kortnavnet på prosjektene skal rapporteres. Det skal skilles mellom prosjekter som finansieres via Horisont 2020, EUs rammeprogram for forskning (FP7 og eventuelt FP6) og andre EU-finansierte prosjekter. Tilskudd fra EUs randsonprogram til FP7 skal oppgis særskilt. Institusjoner som har koordinatørrolle i EU-finansierte prosjekter, skal opplyse om dette. Det vises til departementets brev av 16. desember 2011 som inneholder en oversikt over aktuelle randsonprogrammer til FP7.

Note 31 Resultat - Budsjettoppfølgingsrapport

Beløp i 1000 kroner	Budsjett 2018	Regnskap 2018	Avvik budsjett/ regnskap 2018	Regnskap 2017
Driftsinntekter				
Inntekt fra bevilgninger	265 971	262 285	3 686	255 695
Inntekt fra gebyrer	0	0	0	0
Inntekt fra tilskudd og overføringer	9 177	7 957	1 220	11 270
Salgs- og leieinntekter	2 376	2 704	-328	2 420
Andre driftsinntekter	220	683	-463	450
Sum driftsinntekter	277 744	273 628	4 116	269 836
Driftskostnader				
Varekostnader	0	0	0	0
Lønn og sosiale kostnader	173 437	172 943	494	162 081
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	6 600	6 818	-218	6 336
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	0	0	0	0
Andre driftskostnader	106 902	106 358	544	100 296
Sum driftskostnader	286 939	286 120	819	268 713
Driftsresultat	-9 195	-12 491	3 296	1 123
Finansinntekter og finanskostnader				
Finansinntekter	0	21	-21	40
Finanskostnader	0	18	-18	34
Sum finansinntekter og finanskostnader	0	2	-2	6
Resultat av periodens aktiviteter	-9 195	-12 489	3 294	1 129
Avregninger				
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	0	0	0	0
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	9 195	12 489	-3 294	-522
Tilført annen opptjent virksomhetskapital	0	0	0	-606
Sum avregninger	9 195	12 489	-3 294	-1 129
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten				
Inntekter av avgifter og gebyrer direkte til statskassen	0	0	0	0
Avregning med statskassen innkrevingsvirksomhet	0	0	0	0
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	0	0	0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten				
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning	0	0	0	0
Utbetalinger av tilskudd til andre	0	0	0	0
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	0	0	0	0

Note 32 Datagrunnlaget for indikatorer i finansieringssystemet

Beløp i 1000 kroner		
Indikator	2018	2017
Tilskudd fra EU	905	1 456
Tilskudd fra Norges forskningsråd - NFR	107	40
Tilskudd fra regionale forskningsfond - RFF	0	0
Sum tilskudd fra NFR og RFF	107	40
Tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)		
- diverse bidragsinntekter	577	72
- tilskudd fra statlige etater	6 369	9 702
- oppdragsinntekter	342	1 024
Sum tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet	7 288	10 798

Prinsippnote - SRS

Generelle regnskapsprinsipper

Regnskapet er utarbeidet og avlagt i samsvar med de Statlige Regnskapsstandardene (SRS) og etter de nærmere retningslinjene som er fastsatt for forvaltningsorganer med fullmakt til bruttoføring utenfor statsregnskapet i *Bestemmelser om økonomistyringen* i staten av 12. desember 2003 med endringer, senest 5. november 2015. Regnskapet er avlagt i henhold til punkt 3.4 i *Bestemmelser om økonomistyringen i staten* og retningslinjene i punkt 6 i Finansdepartementets rundskriv R-115 med Kunnskapsdepartementets tilpasninger for universitets- og høyskolesektoren. Alle regnskapstall er oppgitt i 1000 kroner dersom ikke annet er særskilt opplyst.

Anvendte regnskapsprinsipper

Inntekter. Tildelinger uten motytelse eller med utsatt motytelse er behandlet etter bestemmelsene i SRS 10 og sammenstilt med de tilsvarende kostnadene (motsatt sammenstilling). Ordinære driftsbevilgninger fra Kunnskapsdepartementet er med mindre annet ikke er særskilt angitt, å anse som opptjent på balansedagen. Dette innebærer at slike bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet er presentert i regnskapet i den perioden midlene er bevilget. Bevilgninger til ordinær drift som ikke er benyttet på

balansedagen, er klassifisert som forpliktelse og ført opp i avsnitt C II *Avregninger* i del C Statens kapital i balanseoppstillingen. Bevilgninger som gjelder særskilte tiltak og som ikke er benyttet på balansedagen, er klassifisert som forpliktelse og presentert i avsnitt C IV i balanseoppstillingen. Dette gjelder også bevilgningsfinansiert aktivitet hvor det er dokumentert at midlene av bevilgende myndighet er forutsatt benyttet i senere terminer. Bidrag og tilskudd fra statlige etater og tilskudd fra Norges forskningsråd samt bidrag og tilskudd fra andre som ikke er benyttet på balansedagen er klassifisert som forskudd og presentert som ikke inntektsførte bidrag i avsnitt D III *Kortsiktig gjeld* i balanseoppstillingen. Tilsvarende gjelder for gaver og gaveforsterkninger.

Inntekter som forutsetter en motytelse er behandlet etter bestemmelsene i SRS 9 og er resultatført i den perioden rettigheten til inntekten er opptjent. Slike inntekter måles til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekter fra salg av tjenester anses som opptjent på det tidspunktet krav om vederlag oppstår.

Kostnader. Kostnader ved virksomhet som er finansiert av bevilgninger eller midler som skal behandles tilsvarende, er resultatført i den perioden kostnaden er pådratt eller når det er identifisert en forpliktelse. Kostnader som

vedrører transaksjonsbaserte inntekter er sammenstilt med de tilsvarende inntekter og kostnadsført i samme periode. Prosjekter innen oppdragsvirksomhet er behandlet etter metoden løpende avregning uten fortjeneste. Fullføringsgraden er målt som forholdet mellom påløpte kostnader og totalt estimerte kontraktskostnader.

Tap. Det er ikke foretatt en generell vurdering knyttet til latente tap i aktive oppdragsprosjekter. Eventuelle tap konstateres først ved avslutning av prosjektet og er som hovedregel kostnadsført når en eventuell underdekning i prosjektet er endelig konstatert. For aktive prosjekter hvor det er konstatert sannsynlig tap, er det avsatt for latente tap.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld. Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld. Fordringer er klassifisert som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år etter utbetalingstidspunktet.

Omløpsmidler er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Aksjer og andre finansielle eiendeler. Aksjer og andre finansielle eiendeler er balanseført til historisk anskaffelseskost på transaksjonstidspunktet. Aksjer og andeler som er anskaffet med dekning i bevilgning over 90-post og aksjer anskaffet før 1. januar 2003 og som ble overført fra gruppe 1 til gruppe 2 fra 1. januar 2009, har motpost i *Innskutt virksomhetskapital*. Aksjer og andeler som er finansiert av overskudd av eksternt finansiert oppdragsaktivitet, har motpost i *Opptjent virksomhetskapital*. Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige investeringer. Motuttak og andre utdelinger er inntektsført som annen finansinntekt. Når verdifallet ikke er forventet å være forbigående, er det foretatt nedskrivning til virkelig verdi.

Varige driftsmidler. Varige driftsmidler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Varig driftsmidler balanseføres med motpost *Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler*.

Forpliktelsen som etableres på investeringstidspunktet oppløses i takt med avskrivningene og utlikner dermed resultatvirkningen av avskrivningene.

Ved realisasjon/avgang av driftsmidler resultatføres regnskapsmessig gevinst/tap. Gevinst/tap beregnes som forskjellen mellom salgsvederlaget og balanseført verdi på realisasjonstidspunktet. Resterende bokført verdi av forpliktelse knyttet til anleggsmiddelet på realisasjonstidspunktet er vist som *Utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler* i note 1.

For eiendeler som inngår i åpningsbalansen er bruksverdi basert på gjenanskaffelsesverdi lagt til grunn for verdifastsettelsen, mens virkelig verdi benyttes når det gjelder finansielle eiendeler. Ved fastsettelse av gjenanskaffelsesverdi er det tatt hensyn til slit og elde, teknisk funksjonell standard og andre forhold av betydning for verdifastsettelsen. For tomter, bygninger, infrastruktur er gjenanskaffelsesverdien dels basert på estimer utarbeidet og dokumentert av virksomheten selv, og dels på kvalitetssikring fra og verdurderinger utarbeidet av uavhengige tekniske miljøer. Verdi knyttet til nasjonaleiendom og kulturminner, samt kunst og bøker er i utgangspunktet ikke inkludert i åpningsbalansen. Slike eiendeler er inkludert i den grad det foreligger en reell bruksverdi for virksomheten. Finansieringen av varige driftsmidler, som er inkludert i åpningsbalansen for første gang, er klassifisert som en langsiktig forpliktelse. Denne forpliktelsen løses opp i takt med avskrivningen på de anleggsmidler som finansieringen dekker.

For omløpsmidler, kortsiktig gjeld samt eventuelle øvrige forpliktelser som inkluderes i åpningsbalansen, er virkelig verdi benyttet som grunnlag for verdifastsettelsen.

Immaterielle eiendeler. Eksternt innkjøpte immaterielle eiendeler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Immaterielle eiendeler er balanseført med motpost *Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler*.

Forpliktelsen som etableres på investeringstidspunktet oppløses i takt med avskrivningene og utlikner dermed resultatvirkningen av avskrivningene.

Varebeholdninger. Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Egentilvirkede ferdigvarer og varer under tilvirkning er vurdert til full tilvirkningskost. Det er foretatt nedskrivning for påregnelig ukurans.

Fordringer. Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende.

Internhandel. Alle vesentlige interne transaksjoner og mellomværender innen virksomheten er eliminert i regnskapet.

Pensjoner. De ansatte er tilknyttet Statens Pensjonskasse (SPK). Det er lagt til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming, og det er ikke foretatt beregning eller avsetning for eventuell over- eller underdekning i pensjonsordningen. Årets pensjonskostnad tilsvarer årlig premie til SPK.

Valuta. Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert etter kursen ved regnskapsårets slutt.

Virksomhetskapital. Universiteter og høyskoler kan bare opptjene virksomhetskapital innenfor sin oppdragsvirksomhet. Deler av de midlene som opptjenes innenfor oppdragsvirksomhet kan føres tilbake til og inngå i

virksomhetens tilgjengelige midler til dekning av drift, anskaffelser eller andre forhold innenfor formålet til institusjonen. Midler som gjennom interne disponeringer er øremerket slike formål, er klassifisert som virksomhetskapital ved enhetene.

Kontantstrøm. Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den *direkte* metode tilpasset statlige virksomheter.

Kontoplan. Standard kontoplan og Kunnskapsdepartementets anbefalte føringskontoplan for virksomheter i universitets- og høyskolesektoren er lagt til grunn.

Selvassurandørprinsipp. Staten er selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning. Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle bankinnskudd/utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank. Bankkonti utenfor konsernkontoordningen er presentert på linjen Andre bankinnskudd i avsnitt IV i balanseoppstillingen.

Norges musikkhøgskole

Slemdalsveien 11
Pb 5190 Majorstua
NO-0302 Oslo

23 36 70 00
post@nmh.no
nmh.no
lydenav.no

Design: NMH

Kontakt:

Kjetil Asdal Bjørgan, kommunikasjonsjef
kjetil.a.bjorgan@nmh.no

